

ZAGREBAČKA BURZA
THE ZAGREB STOCK EXCHANGE

PRAVILA

Ovaj tekst predstavlja Pravila Zagrebačke burze koja je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga odobrila 18. lipnja 2009.

ZAGREB, MMIX

ZAGREBAČKA BURZA
THE ZAGREB STOCK EXCHANGE

PRAVILA

Sadržaj:

1	UVODNE ODREDBE.....	1
1.1	CILJEVI I NAČELA	2
1.2	DJELOKRUG I ORGANIZACIJA POSLOVANJA.....	2
1.3	DEFINICIJE	2
1.4	SKRAĆENICE	4
2	ČLANSTVO	6
2.1	STJECANJE ČLANSTVA	6
2.1.1	NAČIN.....	6
2.1.2	POSTUPAK.....	7
2.1.2.1	Prijedlog za stjecanje Članstva	7
2.1.2.2	Postupak nakon usvajanja Prijedloga	7
2.2	ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI KOJE ČLAN MORA ISPUNJAVATI.....	8
2.2.1	ORGANIZACIJSKI UVJETI.....	8
2.2.2	KADROVSKI UVJETI.....	8
2.2.3	TEHNIČKI UVJETI.....	8
2.2.3.1	Računalni programi Člana koji komuniciraju sa Trgovinskim sustavom.....	8
2.2.3.2	API	8
2.2.3.3	Tehnička oprema Člana	9
2.2.3.4	Troškovi	9

	2.2.3.5	Smještaj, održavanje i korištenje opreme	9
	2.2.3.6	Testiranje opreme.....	9
2.3		PRESTANAK ČLANSTVA	10
	2.3.1	PRESTANAK ČLANSTVA U SLUČAJU NEISPUNJAVANJA UVJETA ZA ČLANSTVO	10
	2.3.1.1	Trajni prestanak.....	10
	2.3.1.2	Suspenzija (privremeni prestanak članstva).....	10
	2.3.2	PRESTANAK ČLANSTVA KAO SANKCIJA.....	10
2.4		PRAVA I OBVEZE ČLANOVA	10
	2.4.1	PRAVA I OBVEZE ČLANOVA	10
	2.4.2	TRGOVINA.....	11
	2.4.3	DOSTAVA PODATAKA BURZI	12
	2.4.4	NADZOR NAD ZAPOSLENICIMA	12
	2.4.4.1	Pristup Trgovinskom sustavu	12
	2.4.5	PRAVILA STRUKE.....	13
	2.4.6	DOSTAVA PODATAKA IZ EVIDENCIJA VEZANIH UZ TRANSAKCIJE	13
	2.4.7	POVLAŠTENE INFORMACIJE, MANIPULIRANJE TRŽIŠTEM	14
	2.4.8	ČUVANJE UGLEDA BURZE I DRUGIH ČLANOVA I UPORABA ZNAKA BURZE	14
2.5		SPECIJALISTI (ODRŽAVATELJI TRŽIŠTA)	14
	2.5.1	ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI KOJI SE ODOSE NA SPECIJALISTA (ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA).....	15
	2.5.2	STJECANJE I PRESTANAK STATUSA SPECIJALISTA	16
	2.5.2.1	Stjecanje statusa Specijalista	16
	2.5.2.2	Prestanak statusa Specijalista	16
2.6		KRIZNA KOMUNIKACIJA	17
2.7		PORAVNANJE I NAMIRA	17
2.8		PREKID TRGOVINE	17
2.9		SPOROVI	17
3		TRŽIŠTA I INSTRUMENTI	18
3.1		TRŽIŠTA	18

	3.1.1	UREĐENO TRŽIŠTE	18
	3.1.2	MTP.....	18
	3.2	INSTRUMENTI	18
4		UVRŠTENJE	20
	4.1	ZAJEDNIČKE ODREDBE	20
	4.1.1	ZAHTEJ ZA UVRŠTENJE	20
		4.1.1.1 Sadržaj Zahtjeva za uvrštenje	20
		4.1.1.2 Urednost Zahtjeva za uvrštenje.....	21
	4.1.2	PROSPEKT I DRUGE ISPRAVE	21
	4.1.3	DISTRIBUCIJA JAVNOSTI (FREE - FLOAT)	21
	4.1.4	KARAKTERISTIKE INSTRUMENATA I IZDAVATELJA	21
	4.2	UVJETI ZA UVRŠTENJE U REDOVITO TRŽIŠTE	22
	4.2.1	DIONICE.....	22
		4.2.1.1 Distribucija javnosti (free - float).....	22
	4.2.2	OSTALI INSTRUMENTI.....	22
	4.3	UVJETI ZA UVRŠTENJE U SLUŽBENO TRŽIŠTE	22
	4.3.1	DIONICE.....	22
		4.3.1.1 Distribucija javnosti (free-float).....	22
	4.3.2	OSTALI INSTRUMENTI.....	22
	4.4	UVRŠTENJE U PRIME MARKET	22
	4.4.1	DIONICE.....	22
	4.4.2	OSTALI INSTRUMENTI.....	23
5		OBVEZE NAKON UVRŠTENJA.....	24
	5.1	OPĆENITO	24
	5.1.1	FINANCIJSKI IZVIJEŠTAJI	24
		5.1.1.1 Obveznici dostave financijskih izvještaja	24
		5.1.1.2 Obveze glede sadržaja i rokova objave financijskih izvještaja.....	25
	5.1.2	ZABRANA PRIVILEGIRANJA	27
	5.1.3	PARALELNO UVRŠTENJE	27
	5.1.4	FORMA DOSTAVE INFORMACIJA	27
	5.1.5	JEZIK.....	27

5.1.6	POPIS UPUĆENIH OSOBA	27
5.1.7	NAKNADA BURZI	27
5.1.8	KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	27
5.2	OBVEZE IZDAVATELJA INSTRUMENATA UVRŠTENIH U RT	28
5.3	OBVEZE IZDAVATELJA INSTRUMENATA UVRŠTENIH U ST.....	28
5.3.1	SJEDNICE NADZORNOG ODBORA I UPRAVE.....	28
5.3.2	STJECANJE OD STRANE ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA IZDAVATELJA	29
5.3.3	STJECANJE OD STRANE IZDAVATELJA	29
5.3.4	OSTALE MATERIJALNE ČINJENICE.....	29
5.4	OBVEZE IZDAVATELJA INSTRUMENATA UVRŠTENIH U PM.....	30
5.4.1	OBJAVA KALENDARA KORPORATIVNIH AKCIJA	30
5.4.2	PREDSTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA	30
5.4.3	STJECANJE TREZORSKIH (VLASTITIH) DIONICA.....	30
5.4.4	STJECANJE KAPITALNIH UDJELA U DRUGIM DRUŠTVIMA	31
5.4.5	IZDAVANJE NOVIH DIONICA	31
5.5	OBVEZE ZIF I DRUŠTAVA ZA UPRAVLJANJE	31
5.5.1	POSEBNE OBVEZE	31
6	PRESTANAK UVRŠTENJA	32
7	MULTILATERALNA TRGOVINSKA PLATFORMA	33
7.1	PRISTUP	33
7.2	ODLUKE BURZE	33
7.3	PRIJAM U TRGOVINU NA MTP	33
7.4	OBVEZE POSLIJE PRIJEMA U TRGOVINU.....	34
7.5	TRGOVANJE FINACIJSKIM INSTRUMENTIMA NA MTP	35
7.6	NAMIRA TRANSAKCIJA SKLOPLJENIH NA MTP	35
7.7	RIZIK	35
7.8	PRESTANAK PRIJAMA U TRGOVINU	35

8	TRGOVINA	37
8.1	VRSTE TRGOVINE	37
8.2	TRANSAKCIJE EX-DIVIDENDA I EX-KAMATA	37
8.3	VRIJEME TRGOVANJA.....	37
8.4	TRGOVINSKI SUSTAV	38
8.4.1	IDENTIFIKACIJA ČLANA	39
8.4.2	ISKLUČENJE ČLANA IZ TRGOVINE IZ TEHNIČKIH RAZLOGA	39
8.5	ODGOVORNOST BURZE	39
8.6	TRGOVINA UNUTAR KNJIGE PONUDA.....	39
8.6.1	REDOVITA TRGOVINA	39
8.6.1.1	Predotvaranje.....	40
8.6.1.2	Kontinuirana trgovina	41
8.6.2	POSEBNI REŽIM TRGOVINE ZA POJEDINE DIONICE.....	41
8.6.3	PONUDE U TRGOVINI UNUTAR KNJIGE PONUDA	41
8.6.3.1	Vrste Ponuda	42
8.6.3.2	Vremensko ograničenje Ponude.....	42
8.6.3.3	Transparentnost ponude	43
8.6.3.4	Način izražavanja cijene u ponudi	43
8.6.3.5	Sastavni dijelovi ponude	44
8.6.3.6	Brisanje Ponuda	45
8.6.3.7	Povlačenje ili mijenjanje Ponude	45
8.6.4	FUNKCIONIRANJE MEHANIZMA DRAŽBE URAVNOTEŽENJA S VARIJABILNIM ZAVRŠETKOM.....	45
8.6.4.1	Dražba uravnoteženja tijekom predotvaranja.....	45
8.6.4.2	Dražba uravnoteženja tijekom kontinuirane trgovine.....	46
8.6.4.3	Očitovanje Izdavatelja	46
8.6.5	TRANSAKCIJE U TRGOVINI UNUTAR KNJIGE PONUDA	46
8.6.5.1	Stvaranje obaveze	47
8.6.5.2	Predmet transakcije	47
8.6.5.3	Cijena.....	47
8.6.5.4	Vrijeme sklapanja transakcije	47

	8.6.5.5	Redoslijed pretvaranja Ponuda u Transakcije.....	47
	8.6.5.6	Naknada	47
	8.6.5.7	Konačnost transakcija	47
8.7		TRGOVINA IZVAN KNJIGE PONUDA	48
	8.7.1	BLOK TRANSAKCIJE.....	48
	8.7.2	JAVNE DRAŽBE.....	48
8.8		TRANSAKCIJE IZVAN BURZE (OTC TRANSAKCIJE)	50
8.9		PORAVNANJE I NAMIRA.....	51
8.10		SPECIJALISTIČKA TRGOVINA	51
	8.10.1	PODJELA DIONICA.....	51
		8.10.1.1 Likvidnost	51
		8.10.1.2 Dubina knjige Ponuda.....	51
		8.10.1.3 Dnevni promet	52
	8.10.2	UVJETI ZA STJECANJE STATUSA SPECIJALISTA	52
	8.10.3	SPECIJALISTIČKA PONUDA	52
		8.10.3.1 Minimalno vrijeme	52
		8.10.3.2 Prestanak dnevnih obveza Specijalista.....	53
		8.10.3.3 Privremeno oslobađanje Specijalista od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti	53
	8.10.4	RAZLIKA IZMEĐU KUPOVNE I PRODAJNE CIJENE (SPREAD).....	54
	8.10.5	KOLIČINA.....	54
	8.10.6	NOVO UVRŠTENE DIONICE.....	55
	8.10.7	NADZOR NAD ISPUNJAVANJEM OBVEZA	55
	8.10.8	OBJAVLJIVANJE PODATAKA	56
	8.10.9	IMENOVANJE IZVANREDNOG SPECIJALISTA	56
9		TRANSPARENTNOST TRGOVINE.....	57
10		SUKOB INTERESA.....	58
	10.1	ODBOR ZA UTVRĐIVANJE SUKOBA INTERESA	58
		10.1.1 NADLEŽNOST	58
		10.1.2 SASTAV	59

	10.1.3 POSLOVNIK	59
11	NADZOR	60
11.1	NADZOR NAD TRGOVINOM.....	60
11.1.1	PRAVILA I POSTUPCI ZA OTKRIVANJE I SPRJEČAVANJE ZLOPORABE TRŽIŠTA.....	60
11.1.2	MJERE I POSTUPCI ZA SPRJEČAVANJE ZLOPORABE	61
11.1.2.1	Segment za promatranje	61
11.1.3	MJERE I POSTUPCI ZA OTKRIVANJE ZLOPORABE	62
11.1.4	NAČELA PROCJENE PRI UTVRĐIVANJU SUMNJE NA ZLOPORABU TRŽIŠTA	62
11.1.5	POSTUPAK U SLUČAJU IDENTIFIKACIJE NEUOBICAJENIH PONUDA, TRANSAKCIJA ILI AKTIVNOSTI ČLANA KOJE UKAZUJU NA MOGUĆNOST ZLOUPORABE TRŽIŠTA.....	63
11.1.6	MJERE KOJE PROVODI BURZA	63
11.1.6.1	Poništenje transakcije.....	63
11.2	NADZOR NAD ČLANOVIMA	65
11.3	NADZOR NAD IZDAVATELJIMA	66
11.3.1	PRIVREMENA OBUSTAVA (SUSPENZIJA) TRGOVINE ODREĐENIM INSTRUMENTOM.....	66
12	ODBOR ZA DISCIPLINSKE MJERE.....	67
12.1	NADLEŽNOST	67
12.2	SASTAV	67
12.3	ODLUČIVANJE	68
12.4	OSTALA PITANJA.....	68
13	MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA.....	69
13.1	OPOMENA	69
13.1.1	NEJAVNA OPOMENA.....	69
13.1.2	JAVNA OPOMENA.....	69
13.1.3	NOVČANA KAZNA.....	70
13.2	ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA.....	70
13.2.1	SUSPENZIJA ČLANA.....	70
13.2.2	TRAJNO ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA	71

13.3	ODREĐIVANJE VRSTE I VISINE MJERE KOJA SE IZRIČE	71
14	PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	73
14.1	TUMAČENJE ODREDBA PRAVILA	73
14.2	PRESTANAK ČLANSTVA	73
14.3	INSTRUMENTI I NOVI SUSTAV TRŽIŠTA	73
14.4	TRGOVINA	73
14.5	STUPANJE NA SNAGU	73

ZAGREBAČKA BURZA
THE ZAGREB STOCK EXCHANGE

PRAVILA

1 UVODNE ODREDBE

1. Ova Pravila primjenjuju se komplementarno uz zakone i druge prisilne propise Republike Hrvatske kojima su regulirana pitanja kojima se bave Pravila.

2. Ova Pravila sadrže odredbe kojima su regulirana slijedeća područja:

1. djelokrug i organizacija poslovanja,
2. članstvo:
 - a. primanje u članstvo,
 - b. suspenziju članstva
 - c. isključenje iz članstva,
3. vrste i način trgovanja, uključujući i odredbe o sustavima poravnanja i namire koje članovi mogu koristiti za namiru izvršenih transakcija,
4. objavljivanje podataka o trgovanju,
5. financijski instrumenti kojima se može trgovati na uređenom tržištu i multilateralnoj trgovinskoj platformi kojima burza upravlja, uključujući odredbe o:
 - a. uvrštenju financijskih instrumenata i
 - b. privremenoj obustavi i isključenju iz trgovanja,
6. nadzor nad trgovanjem, uključujući otkrivanje i postupanja u svezi zlouporabe tržišta.

3. Uz ova Pravila, primjenjuju se i akti Burze na koje Pravila upućuju ili koje uprava Burze donosi u okviru svojih ovlaštenja.

1.1 CILJEVI I NAČELA

4. Prilikom primjene i tumačenja odredaba ovih pravila valja se rukovoditi slijedećim ciljevima koje se želi postići i načelima koja valja primijeniti:

1. Zaštita investitora;
2. Ostvarenje fair, pravičnog i transparentnog tržišta;
3. Smanjivanje sistemskog rizika;
4. Sprečavanje sukoba interesa do kojeg može doći između:
 - a. Članova,
 - b. dioničara Burze,
 - c. izdavatelja,
 - d. malih ulagatelja, i
 - e. institucionalnih ulagatelja.
5. Ostvarivanje informacijske ravnoteže između svih sudionika tržišta.

1.2 DJELOKRUG I ORGANIZACIJA POSLOVANJA

5. Burza obavlja slijedeći djelokrug poslova vezanih uz trgovinu na tržištu kapitala koji su regulirani ovim Pravilima:

1. upravljanje Uređenim tržištem,
2. upravljanje MTP, i
3. poslove povezane sa poslovima navedenim u prethodnim točkama, kao što su:
 - a. poslovi objavljivanja podataka u vezi s trgovinom,
 - b. poslovi vezani uz razvoj i održavanje programske podrške u vezi s trgovinom.

6. Unutarnja organizacija Burze utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zagrebačke burze d.d.

1.3 DEFINICIJE

7. U ovim Pravilima, slijedeći izrazi imaju slijedeća značenja ukoliko za pojedini slučaj u pojedinom dijelu Pravila nije drugačije propisano:

1. **Blok transakcija** - dogovorena transakcija sukladno odredbama ZTK;
2. **Burza** - Zagrebačka burza d.d.;

3. **Član** - član Burze;
4. **Institucionalni sustav namire** – sustav poravnanja i namire putem kojeg se namiruju transakcije sklopljene na Burzi u okviru institucije koja organizira postupak poravnanja i namire;
5. **Instrument** - Financijski instrument kojim se trguje na Uređenom tržištu ili MTP kojima upravlja Burza;
6. **Klijent** - osoba kojoj Član u okviru svoje djelatnosti pruža usluge;
7. **Knjiga Ponuda** - dio Trgovinskog sustava koji sadrži sve Ponude koje nisu pretvorene u Transakcije;
8. **Kodeks korporativnog upravljanja** - Kodeks koji su izradili Burza i HANFA, a objavljen je na Internet stranicama Burze;
9. **Materijalna činjenica** - informacija precizne naravi koja se posredno ili neposredno odnosi na jednog ili više Izdavatelja Instrumenata kojima se trguje na Burzi ili na jedan ili više Instrument kojim se trguje na Burzi za koju je vjerojatno da ima značajan utjecaj na cijene tih Instrumenata ili na cijene povezanih izvedenih financijskih instrumenata pri čemu se smatra da takva vjerojatnost značajnog utjecaja postoji ako bi razumni ulagatelj vjerojatno uzeo u obzir takvu informaciju kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka;
10. **Mjere zaštite tržišta** - mjere koje je Burza ovlaštena poduzeti prema Izdavateljima i Članovima u svrhu trenutne i buduće zaštite fair i pravičnog tržišta;
11. **Ponuda** - instrukcija za prodaju ili kupnju koju je Član unio u Trgovinski sustav Burze;
12. **Popis upućenih osoba** - popis iz članka 463. ZTK;
13. **Povlaštena informacija** - Materijalna činjenica koja nije javno dostupna;
14. **Prava** – vrijednosni papiri koji daju pravo na dodjelu određenih dionica i udjela iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje;
15. **Pravila** - ova Pravila Burze;
16. **Prijem u trgovinu** - postupak kojim se omogućuje početak trgovanja Instrumentom na MTP;
17. **Pristupnina** - jednokratna naknada za stjecanje članstva;

18. **Prospekt uvrštenja** - isprava koju mora izraditi i objaviti Izdavatelj prilikom uvrštenja Instrumenta kada je to propisano propisima Republike Hrvatske;
19. **Specijalist** (Održavatelj tržišta) - Član Burze koji preuzima posebne obveze vezane uz održavanje likvidnosti određene dionice putem kontinuiranog davanja Ponuda za kupnju i prodaju te dionice;
20. **Stranke u Transakciji** - Članovi od kojih je jedan putem Trgovinskog sustava dao Ponudu na kupnju, a drugi Ponudu na prodaju Instrumenta, kada te ponude rezultiraju Transakcijom;
21. **Suspenzija Člana** - mjera kojom se Članu uskraćuje mogućnost sudjelovanja u trgovini na Burzi;
22. **Suspenzija Instrumenta** - mjera kojom se uskraćuje mogućnost trgovine određenim Instrumentom na Burzi;
23. **Transakcija** - pravni posao kupoprodaje Instrumenta koji nastaje spajanjem odgovarajućih Ponuda na kupnju i prodaju sukladno odredbama Pravila;
24. **Trgovina** - postupak davanja Ponuda na kupnju i prodaju i sklapanja Transakcija Instrumentima na Burzi putem ili uz pomoć Trgovinskog sustava;
25. **Trgovinski sustav** - računalni trgovinski sustav Burze koji omogućava:
 - a. davanje Ponuda i sklapanje Transakcija Instrumentima;
 - b. Distribuciju određenih informacija;
 - c. Razmjenu određenih poruka.
26. **Uvrštenje** - postupak kojim se omogućuje početak trgovanja određenim Instrumentima na Uređenom tržištu;

8. Naprijed navedeni izrazi imaju u Pravilima naprijed navedeno značenje ukoliko su pisani s velikim početnim slovom.

9. U slučajevima kada dionička društva imaju monistički ustroj organa sukladno odredbama ZTD, termin "uprava" odnosi se na izvršne direktore koji su članovi upravnog odbora, termini "nadzorni odbor" i "uprava i nadzorni odbor" odnose se na upravni odbor.

1.4

SKRAĆENICE

10. U Pravilima slijedeće skraćenice imaju slijedeća značenja:

1. **HANFA** - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga;
2. **MTP** - multilateralna trgovinska platforma Burze
3. **PM** - Prime Market;
4. **SKDD** - Središnje Klirinško Depozitarno Društvo d.d, Zagreb;
5. **RT** - Redovito tržište;
6. **ST** - Službeno tržište;
7. **TP** - Tržište prava;
8. **ZIF** - Zatvoreni investicijski fond;
9. **ZTD** - Zakon o trgovačkim društvima;
10. **ZTK** - Zakon o tržištu kapitala.

2 ČLANSTVO

11. Član Burze može postati svako investicijsko društvo i kreditna institucija iz stavka (1) članka 301. ZTK koja ispunjava uvjete propisane propisima Republike Hrvatske i ovim Pravilima.

12. Član Burze ovlašten je trgovati Instrumentima za koje ima dozvolu HANFE i koji su:

1. uvršteni na Uređeno tržište, i
2. primljeni u trgovinu na MTP.

13. Burza može pojedinim Članovima koji ispunjavaju uvjete propisane aktima Burze, odredbama ZTK i pravilnika HANF-e dopustiti da djeluju kao Specijalisti (održavatelji tržišta) za pojedine Instrumente kojima se trguje na Burzi.

14. O prijemu u članstvo odlučuje Burza.

15. Burza određuje:

1. Iznos Pristupnine,
2. Visinu pristojbe koju Burza naplaćuje u svezi s odobrenjem za prijenos članskog mjesta, i
3. Iznos Članarine i razdoblje za koje se plaća Članarina (godišnje, polugodišnje, kvartalno ili mjesečno).

16. Stjecanjem članstva na Burzi, Član neopozivo pristaje na primjenu Pravila i drugih akata Burze.

2.1 STJECANJE ČLANSTVA

2.1.1 NAČIN

17. Status Člana se može steći isključivo prijemom u članstvo od strane Burze.

18. Pretpostavke za stjecanje članstva su:

1. da potencijalni član ima člansko mjesto, i
2. da potencijalni član ispunjava uvjete za članstvo.

19. Svaki Član može imati samo jedno Člansko mjesto, osim u slučaju spajanja ili pripajanja dviju ili više pravnih osoba koje imaju Člansko mjesto.

20. Člansko mjesto može se steći samo u svrhu stjecanja članstva na Burzi, i to:

1. od Burze, ili
2. od druge osobe koja je ranije stekla člansko mjesto, uz prethodnu suglasnost Burze.

21. Izuzetno od odredaba prethodnog članka, člansko mjesto može se steći i u postupku podjele pravne osobe koja ima jedno ili više članskih mjesta.

22. Članstvo se ne može steći sukcesijom.

2.1.2 POSTUPAK

2.1.2.1 Prijedlog za stjecanje Članstva

23. Osoba koja želi postati Član podnosi Burzi Prijedlog u kojem navodi način na koji želi steći status Člana.

24. Uz Prijedlog se obvezno moraju priložiti isprave kojima dokazuje ispunjenje uvjeta za stjecanje Članstva:

1. Izvod iz sudskog registra;
2. Popunjeni upitnik koji propisuje Burza;
3. Kratki prikaz dosadašnjeg poslovanja i planova djelovanja na tržištu kapitala;
4. Odobrenje HANFE koje svjedoči da ispunjava uvjete koji su odredbama ZTK i drugih propisa propisani za stjecanje članstva na Burzi;
5. Dokaz da ima člansko mjesto ili će ga pravovremeno steći;
6. Druge isprave, sukladno posebnoj odluci Burze.

25. Podnositelj Prijedloga bit će o u roku od 30 dana, od dana podnošenja Prijedloga u pisanom obliku obaviješten o odluci kojim se Prijedlog usvaja ili odbija.

26. Odluka Burze kojom se Prijedlog odbija mora biti obrazložena.

2.1.2.2 Postupak nakon usvajanja Prijedloga

27. Odmah odnosno po primitku odluke o usvajanju Prijedloga, podnositelj Prijedloga je dužan:

1. potpisati sa Burzom ugovore kojima se regulira članstvo i ostali odnosi s Burzom;
2. na račun Burze uplatiti Pristupninu u iznosu utvrđenom odlukom Burze;
3. predati Burzi isprave o osiguranju plaćanja kada je to potrebno sukladno odredbama akata Burze;
4. predati Burzi dokaz o tome da udovoljava tehničkim uvjetima korištenja usluga poravnanja i namire koje pruža SKDD ili drugi Institucionalni sustav poravnanja i namire sukladno odredbama ZTK i akata HANFE i Burze

5. otpočeti postupak kojem je cilj ispunjavanje tehnoloških pretpostavki za spajanje na Trgovinski sustav.

28. Ukoliko podnositelj Prijedloga u roku od 7 dana po primitku Odluke o usvajanju Prijedloga ne ispuni uvjete iz prethodnog članka, Burza ima pravo poništiti odluku o primanju novog Člana bez posebnog navođenja razloga.

29. Burza će informirati potencijalnog člana po podnošenju Prijedloga, a po potrebi na njegov zahtjev i prije toga, o procijenjenom vremenu potrebnom za ispunjavanje tehničkih pretpostavki za priključenje na trgovinski sustav koje je pretpostavka za početak sudjelovanja u trgovini.

2.2 ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI KOJE ČLAN MORA ISPUNJAVATI

2.2.1 ORGANIZACIJSKI UVJETI

30. Članovi su dužni ispunjavati organizacijske zahtjeve za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga koji su propisani zakonom i pravilnicima koje donosi HANFA i/ili druga nadležna tijela.

2.2.2 KADROVSKI UVJETI

31. Član mora imati zaposlenog najmanje jednog ovlaštenog brokera ili investicijskog savjetnika koji je završio obuku za korištenje Trgovinskog sustava.

32. Ukoliko Član obavlja poslove Specijalista (održavatelja tržišta), ovlaštenu broker ili investicijski savjetnik Člana koji obavlja te poslove mora završiti posebnu obuku za obavljanje poslova specijalističke trgovine.

2.2.3 TEHNIČKI UVJETI

2.2.3.1 Računalni programi Člana koji komuniciraju sa Trgovinskim sustavom

33. Programska podrška koja komunicira s Trgovinskim sustavom, mora biti odobrena od strane Burze.

34. Članovi su dužni osigurati da svi računalni programi koje koriste, a koji komuniciraju sa Trgovinskim sustavom, budu usklađeni sa protokolima za komunikaciju među računalima koje odredi Burza te da ih stalno prilagođavaju izmjenama u tim protokolima koje učini Burza.

2.2.3.2 API

35. API (OMX X-Stream Open Application Programming Interface) je Računalno programsko rješenje (sučelje) i

programska dokumentacija kojima se omogućava Članu da uz pomoć vlastitih programskih rješenja na unaprijed određeni način komunicira sa Trgovinskim sustavom Burze te iz njega preuzima ili sa njim izmjenjuje određene podatke.

36. Burza će svakom Članu omogućiti da pod istim uvjetima, na nediskriminirajući način pod uvjetima određenim ovim Pravilima i ugovorom s Članom koristi uslugu API.

2.2.3.3 Tehnička oprema Člana

37. Tehnička oprema Člana mora u svakome trenutku odgovarati specifikacijama koje odredi Burza. Ukoliko Tehnička oprema koju koristi Član ne može osigurati stalnu i pouzdanu komunikaciju s Trgovinskim sustavom, Burza može onemogućiti spajanje Člana sa Trgovinskim sustavom za vrijeme dok se Tehnička oprema ne uskladi sa standardima koje zahtijeva Burza.

2.2.3.4 Troškovi

38. Sve troškove vezane uz instalaciju i korištenje Tehničke opreme (uključujući i troškove komunikacije s Trgovinskim sustavom) snosi Član.

2.2.3.5 Smještaj, održavanje i korištenje opreme

39. Podrobnosti vezane uz smještaj, održavanje i korištenje računalne, programske, telekomunikacijske i druge opreme koja čini Trgovinski sustav ili omogućava njegovo funkcioniranje i obveze Člana s time u vezi određuje Burza.

2.2.3.6 Testiranje opreme

40. Prije početka korištenja, kao i nakon izmjena, Tehnička oprema mora biti testirana. Testiranje se provodi na način i sukladno postupcima koje odredi Burza.

41. Burza je ovlaštena poduzeti testiranje Tehničke opreme i komunikacijskih veza. Član je na zahtjev Burze dužan sudjelovati u testiranju. Testiranje se može odvijati i izvan uredovnog vremena.

42. Kada Član zatraži od Burze testiranje određene opreme ili računalnih programa, Član snosi troškove takovog testiranja (naknada Burzi i drugi troškovi). Testiranje ne daje apsolutnu garanciju da u budućnosti neće ili ne može doći do problema posljedično okolnostima koje nisu predviđene prilikom postupka testiranja.

43. U cilju osiguranja kontinuiteta trgovanja, Član Zagrebačke burze koji koristi vlastito programsko sučelje za trgovinu koristeći API ili neku drugu uslugu, dužan je ostaviti u funkciji najmanje jednu instancu službenog programskog sučelja namijenjenog

trgovanju na Zagrebačkoj burzi putem X-Stream TraderWorkstation aplikacije (trgovinske radne stanice).

2.3 PRESTANAK ČLANSTVA

44. Članstvo prestaje iz slijedećih razloga:

1. Prestankom postojanja pravne osobe Člana;
2. Isključenjem iz članstva;
3. Dobrovoljnim istupom iz članstva;
4. U drugim slučajevima, kada je to propisano zakonima ili drugim propisima.

2.3.1 PRESTANAK ČLANSTVA U SLUČAJU NEISPUNJAVANJA UVJETA ZA ČLANSTVO

2.3.1.1 Trajni prestanak

45. Ukoliko Član trajno prestane ispunjavati uvjete za članstvo uprava Burze će donijeti odluku o prestanku članstva.

2.3.1.2 Suspenzija (privremeni prestanak članstva)

46. Ukoliko Član privremeno prestane ispunjavati uvjete za članstvo, uprava Burze će donijeti odluku o suspenziji (privremenom prestanku članstva) na rok dok Član ne počne ispunjavati uvjete za članstvo. Za vrijeme trajanja privremenog prestanka članstva, Član nema pravo u poslovnoj korespondenciji ili na drugi način isticati da je Član Burze ili se služiti znakom Burze.

47. Za vrijeme privremenog prestanka članstva, Član je dužan plaćati Burzi članarinu i ostale naknade (ukoliko postoje) sukladno cjeniku Burze.

48. Ukoliko je Član suspendiran duže od dvanaest mjeseci, smatra se da je trajno prestao ispunjavati uvjete za članstvo.

2.3.2 PRESTANAK ČLANSTVA KAO SANKCIJA

49. Trajni ili privremeni prestanak članstva (suspenzija) može biti Članu, sukladno odredbama ovih Pravila, izrečen i kao sankcija (mjera zaštite tržišta) za nepoštivanje odredaba zakona, pravilnika i ovih Pravila.

2.4 PRAVA I OBVEZE ČLANOVA

2.4.1 PRAVA I OBVEZE ČLANOVA

50. Član ima sljedeća prava i obveze:

1. Sudjelovati u burzovnoj trgovini;

2. Dostavljati podatke Burzi;
3. Izvršavati financijske i druge obveze;
4. Nadzirati zaposlenike Člana;
5. Čuvati ugled sudionika na tržištu;
6. Obaviti poravnanje i namiru po sklopljenim transakcijama.

2.4.2

TRGOVINA

51. Članovi imaju pravo sudjelovati u trgovini na Uređenom tržištu i MTP, sukladno ovim Pravilima i svom statusu, osim za vrijeme trajanja suspenzije sukladno odredbama Pravila.

52. Članovima je zabranjeno na bilo koji način obavljati transakcije Instrumentima glede kojih je Burza suspendirala trgovanje, za vrijeme trajanja suspenzije. Trgovanje Instrumentima suprotno odredbama ovog članka predstavlja tešku povredu odredaba Pravila Burze.

53. Prilikom obavljanja transakcija Instrumentima Članovi su dužni:

1. Obavljati transakcije u skladu sa propisima Republike Hrvatske te Pravilima;
2. Na zahtjev Burze bez odlaganja dostaviti sve podatke, dokumente, isprave u elektronskom ili drugom obliku za svaku izvršenu transakciju Instrumentima kojima se trguje na Uređenom tržištu ili MTP, bez obzira gdje je transakcija izvršena, na način i u opsegu kako to odredi Burza u svom zahtjevu.

54. Odbijanje ili nepotrebno odugovlačenje Člana da dokumentira transakciju u roku naznačenom u zahtjevu Burze predstavlja tešku povredu Pravila.

55. Član se dužan suzdržati od svakog pokušaja vršenja utjecaja na djelatnike i/ili članove tijela i organa Burze ili drugih vrsta utjecaja na nepristranost Burze kojima bi bio ili mogao biti doveden u povlaštenu položaj u odnosu na druge Članove. Povreda ove odredbe predstavlja uvijek tešku povredu Pravila.

56. Član koji temeljem ugovora sa Burzom obavlja poslove Specijalista dužan je poštovati i sve odluke Burze vezane uz poslovanje Specijalista.

57. Glede redoslijeda ispunjenja Naloga i drugih obveza koje proizlaze iz Naloga, vlastiti Nalog izjednačava se s Nalogom klijenta, osim kada je drugačije propisano. Ova se odredba ne odnosi na Transakcije koje Član obavlja kao Specijalist (Održavatelj tržišta).

2.4.3 DOSTAVA PODATAKA BURZI

58. Članovi Burze dužni su redovito dostavljati Burzi slijedeće obavijesti:

1. o svim promjenama u
 - a. ustroju pravne osobe - Člana,
 - b. upravi,
 - c. vlasničkoj strukturi,
 - d. zaposlenicima ovlaštenim za trgovanje na Uređenom tržištu i MTP
2. insolventnosti,
3. blokadi računa;
4. o otvaranju postupka stečaja, likvidacije ili preustroja;
5. o sudskim ili arbitražnim sporovima značajnije vrijednosti;

59. Na zahtjev Burze Članovi su dužni dostavljati Burzi druge izvještaje, podatke i informacije koje su u vezane ili mogu biti od utjecaja na burzovno poslovanje.

2.4.4 NADZOR NAD ZAPOSLENICIMA

60. Članovi su dužni zaposlenike koji obavljaju poslove vezane uz burzovnu trgovinu i/ili koriste Trgovinski sustav upoznati sa sadržajem zakonskih i drugih propisa, Pravila i drugih akata kojima je regulirano trgovanje na Burzi.

2.4.4.1 Pristup Trgovinskom sustavu

61. Članovi su dužni onemogućiti neovlaštenim osobama pristup i korištenje Trgovinskog sustava i/ili zaporke kojom se korisnik identificira prilikom korištenja sustava.

62. U slučajevima kad je Član Zagrebačke burze svjestan:

1. neovlaštene uporabe ili otkrivanja zaporke za pristup Trgovinskom sustavu;
2. neovlaštenog pristupa Trgovinskom sustavu;
3. potrebe deaktivacije ili promjene zaporke za pristup Trgovinskom sustavu

ovlašteni predstavnik Člana dužan je trenutno obavijestiti telefonom Odjel nadzora Zagrebačke burze o nastaloj situaciji.

63. Burza će, prema zahtjevu Člana Zagrebačke burze, odmah poduzeti aktivnosti koje mogu uključivati slijedeće:

1. izvršiti privremenu blokadu pristupa Trgovinskom sustavu sumnjivog korisnika po IP adresi odnosno

portu koji koristi te ga na taj način isključiti iz daljnjeg tijeka trgovine

2. izvršiti promjenu korisničke zaporke
3. izvršiti povlačenje svih otvorenih Ponuda sumnjivog korisnika
4. privremeno suspendirati sumnjivog korisnika
5. trajno suspendirati sumnjivog korisnika
6. dostaviti izvještaje o sklopljenim transakcijama

64. Član može naloge Klijenata primati na bilo koji tehnološki dopušten način (osobno, telefonom, telefaksom, putem Interneta, računalnih mreža itd.). Nakon što te naloge proslijedi u trgovinski sustav Burze, za njihovu zakonitost, dopuštenost i sukladnost propisima i pravilima Burze prema Burzi uvijek odgovara isključivo Član, bez obzira na to da li identitet nalogodavca, karakteristike naloga i druge relevantne okolnosti provjerava zaposlenik Člana ili računalni program.

65. Svaki nalog koji član uputi ili proslijedi na Burzu nosi oznaku osobe koja ga je unijela u trgovinski sustav Burze. Ukoliko Član koristi automatski sustav transmisije naloga od klijenta u trgovinski sustav Burze bez posredovanja fizičke osobe, dužan je od Burze zatražiti jednu ili više identifikacijskih oznaka kojima će označiti naloge koji su na taj način proslijeđeni u trgovinski sustav.

2.4.5 PRAVILA STRUKE

66. Član je dužan osigurati da se njegovi zaposlenici pridržavaju pravila struke propisanih pravilnicima koje donosi HANFA.

2.4.6 DOSTAVA PODATAKA IZ EVIDENCIJA VEZANIH UZ TRANSAKCIJE

67. Članovi Burze su dužni evidencije vezane uz Transakcije voditi na takav način da na zahtjev Burze mogu bez odlaganja dostaviti u prikladnom elektronskom obliku koji odredi Burza:

1. popis svih ili nekih (po kriteriju koji odredi Burza) odabranih transakcija (bez obzira na to da li su transakcije obavljene na Burzi ili izvan nje) koji sadrži:
 - a. naziv i oznaku Instrumenta,
 - b. naznaku da li se radi o kupnji ili prodaji,
 - c. količinu i cijenu,
 - d. podatke sadržane u Nalogu koji se odnosi na svaku Transakciju

- e. identifikaciju Klijenta (ili naznaku da je riječ u vlastitoj transakciji Člana),
 - f. podatke o namiri.
 - g. Podatke o Instrumentima koji su vlasništvo Člana, a ukoliko takve Instrumente za Člana drže treće osobe, uz naznaku da li su dati kao osiguranje za neko potraživanje;
2. Član je sukladno odluci Burze dužan Burzi staviti na raspolaganje i druge podatke o poslovanju.

2.4.7 POVLAŠTENE INFORMACIJE, MANIPULIRANJE TRŽIŠTEM

68. Članu je zabranjeno:

1. uporaba povlaštenih informacija na način suprotan hrvatskim propisima,
2. manipuliranje tržištem,

69. Ukoliko Član postupa suprotno zabrani iz prethodnog članka, time uvijek čini tešku povredu odredaba ovih Pravila.

2.4.8 ČUVANJE UGLEDA BURZE I DRUGIH ČLANOVA I UPORABA ZNAKA BURZE

70. Član Burze ne smije davati savjete, preporuke, izdavati i distribuirati pisane materijale te upotrebljavati medije tako da šteti interesima i/ili ugledu Burze.

71. Član Burze ovlašten je na poslovnom papiru navesti činjenicu da je Član Burze i pri tome koristiti i znak Burze, pomno vodeći računa da to ne učini na način kojim se može treće osobe dovesti u zabludu glede odvojenosti pravne osobnosti Člana i Burze.

72. Burza može propisati detaljnosti glede načina korištenja znaka i tvrtke Burze od strane Članova.

2.5 SPECIJALISTI (ODRŽAVATELJI TRŽIŠTA)

73. Burza će Članovima koji ispunjavaju uvjete određene propisima Republike Hrvatske i odlukama Burze odobriti status Specijalista za pojedinu dionicu ili za drugi financijski instrument ako je to propisano ovim Pravilima.

74. Za pojedinu dionicu može biti više Specijalista.

75. Specijalist je dužan svakog trgovinskog dana putem Sustava dati istovremene ponude za kupnju i prodaju određene dionice (Specijalistička Ponuda) pod uvjetima i na način određen propisima Republike Hrvatske i odlukama Burze.

76. Ukoliko je Specijalist sklopio ugovore ili sporazume sa Izdavateljem dionica za koje je imenovan Specijalistom, dužan je

objaviti te ugovore ili sporazume putem dostave Burzi u elektronskom obliku. Burza će te ugovore ili sporazume objaviti putem Interneta, osim dijelova koji se odnose na komercijalne uvjete ugovora. Ugovor između Izdavatelja i Specijalista podrazumijeva i sve naknadne izmjene i dopune tog ugovora, i sve takove izmjene i dopune, kao i činjenicu da je ugovor prestao važiti, specijalist je dužan dostaviti Burzi koja će ga objaviti putem Interneta.

77. Izdavatelj ne smije ni u kojem smislu povlašćivati Specijalista prilikom distribucije bilo kojih informacija vezanih uz poslovanje Izdavatelja ili dionice koje je Izdavatelj izdao.

78. Specijalist ne može za Izdavatelja dionica za koje je imenovan održavateljem tržišta obavljati poslove stjecanja vrijednosnih papira sukladno Programu otkupa vlastitih dionica.

2.5.1

ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI KOJI SE ODOSE NA SPECIJALISTA (ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA)

79. Član koji obavlja poslove Specijalista (održavatelja tržišta) dužan se organizacijski ustrojiti na način da:

1. postoji odgovarajući efikasni sustav nadzora komunikacije između djelatnika koji obavljaju poslove specijalističke trgovine i djelatnika koji obavljaju ostale poslove kako bi se spriječilo da redovito poslovanje Člana (izvršavanje Naloga Klijenata i trgovina za vlastiti račun koja ne predstavlja specijalističku trgovinu) utječe na obavljanje poslova koje Član vrši u funkciji Specijalista;
2. postoji unutarnja regulacija kojom je reguliran nadzor nad djelatnicima koji obavljaju poslove specijalističke trgovine i problem sukoba interesa;
3. vodi evidencije vezanu uz specijalističke poslove sukladno odredbama zakona i drugih propisa;
4. omogući ovlaštenim djelatnicima Burze nadzor nad organizacijskim ustrojem i komunikacijom koju provode zaposlenici koji obavljaju specijalističke poslove;
5. ispunjava ostale uvjete organizacijskog ustroja koje propišu nadležna tijela i organi.

80. Burza posebnom odlukom ili odlukama određuje:

1. Razdoblje u kojem je Specijalist dužan istaknuti Ponudu za kupnju i prodaju;
2. Minimalni iznos za koji je Specijalist dužan kupiti ili prodati dionice u određenom razdoblju;

3. Minimalni iznos veličine istovremeno istaknutih Ponuda za kupnju i prodaju;
4. Maksimalnu razliku u cijeni između Specijalističke Ponude za kupnju i prodaju (spread);
5. Po potrebi i maksimalni dopušteni dnevni pomak Specijalističke Ponude;
6. Ostale parametre vezane uz položaj, prava i obveze Specijalista.

2.5.2 STJECANJE I PRESTANAK STATUSA SPECIJALISTA

2.5.2.1 Stjecanje statusa Specijalista

81. Status Specijalista Član stječe potpisom ugovora sa Burzom.

82. Član potpisuje s Burzom posebni ugovor za svaku dionicu za koju namjerava obavljati poslove specijalističke trgovine.

83. Član koji namjerava obavljati poslove specijalističke trgovine podnosi Burzi prijedlog za stjecanje statusa Specijalista u kojem mora navesti:

1. za koju dionicu namjerava obavljati poslove specijalističke trgovine;
2. kada namjerava početi obavljati poslove specijalističke trgovine;
3. da će u trenutku početka obavljanja poslova specijalističke trgovine u cijelosti ispunjavati sve uvjete propisane zakonom, podzakonskim aktima i aktima Burze.

84. Burza će odobriti Članu stjecanje statusa Specijalista kada se uvjeri da član ispunjava sve uvjete potrebne za obavljanje poslova specijalističke trgovine.

85. Član koji je stekao status Specijalista za pojedini vrijednosni papir otpočeti će s obavljanjem poslova specijalističke trgovine nakon objave činjenice da je stekao status Specijalista za taj vrijednosni papir na Internet stranicama Burze. U obavijesti će biti navedeno na koji dan Član počinje obavljati poslove specijalističke trgovine. Između objave obavijesti i dana početka obavljanja poslova specijalističke trgovine za pojedinu dionicu mora proteći najmanje 7 dana.

2.5.2.2 Prestanak statusa Specijalista

86. Status Specijalista glede određene dionice Članu može prestati:

1. Odlukom Burze zbog neispunjavanja obveza;

2. Na zahtjev Člana;
3. Posljedično odluci HANF-e.

87. Status Specijalista glede svih dionica Članu može prestati:

1. ukoliko Član prestane ispunjavati uvjete koji su propisani za obavljanje poslova specijalističke trgovine,
2. Na zahtjev Člana,
3. Posljedično odluci HANF-e.

88. Ukoliko status Specijalista prestaje na zahtjev Člana, Član je dužan obavljati poslove Specijalista još najmanje 20 trgovinskih dana nakon odobrenja zahtjeva od strane Burze.

2.6 KRIZNA KOMUNIKACIJA

89. Svaki član je dužan Burzi dostaviti broj mobilnog telefona putem kojeg je u vremenu od 8:00 do 18:00 moguće stupiti u kontakt s osobom koja je ovlaštena za donošenje odluka vezanih za krizne i izvanredne situacije.

2.7 PORAVNANJE I NAMIRA

90. Prilikom poravnanja i namire po transakcijama sklopljenim na Uređenom tržištu i MTP, Članovi su dužni primjenjivati propise Institucionalnog sustava namire putem kojeg se odvija postupak poravnanja i namire.

2.8 PREKID TRGOVINE

91. Burza može prekinuti trgovinu ukoliko zbog poremećaja u sustavu komunikacija ili drugog razloga više od 15% članova ne može uspostaviti vezu pri čemu se ne uzimaju u obzir članovi koji su suspendirani. Prilikom izračuna broja članova u postotku, postotak se uvijek zaokružuje na više.

92. U takvom slučaju, Burza će obavijestiti:

1. HANFU i
2. tržište putem obavijesti na Internet stranicama Burze

2.9 SPOROVI

93. Sve međusobne sporove Član i Burza nastojati će riješiti mirnim putem i dogovaranjem, a ukoliko to ne bi bilo moguće, za rješavanje takovih sporova nadležan je sud u Zagrebu.

3 TRŽIŠTA I INSTRUMENTI

3.1 TRŽIŠTA

94. Burza upravlja:

1. Uređenim tržištem
2. MTP

3.1.1 UREĐENO TRŽIŠTE

95. Uređeno tržište podijeljeno je na slijedeće segmente:

1. Redovito tržište
2. Službeno tržište
3. Prime Market

3.1.2 MTP

96. Zagrebačka burza upravlja MTP pod nazivom: "Multilateralna trgovinska platforma Zagrebačke burze".

3.2 INSTRUMENTI

97. Na Uređenom tržištu može se trgovati svim financijskim instrumentima za koje Burza ima odobrenje HANFE ili to odobrenje proizlazi direktno iz odredaba ZTK, kao što su:

1. dionice ili potvrde o deponiranim dionicama,
2. obveznice ili potvrde o deponiranim obveznicama,
3. komercijalni zapisi (ukoliko su dionice ili obveznice istog izdatelja uvrštene u Uređeno tržište),
4. dionice ZIF-a,
5. strukturirani (prenosivi) vrijednosni papiri,
6. svi drugi financijski instrumenti koji prema pravima koja su u njima sadržana odgovaraju naprijed navedenim instrumentima, bez obzira na naziv.

98. Na MTP može se trgovati:

1. svim financijskim instrumentima kojima je moguće trgovati na Uređenom tržištu,
2. Pravima.
3. trezorskim zapisima,
4. blagajničkim zapisima,

5. svim drugim financijskim instrumentima koji prema pravima koja su u njima sadržana odgovaraju naprijed navedenim instrumentima, bez obzira na naziv

4 UVRŠTENJE

4.1 ZAJEDNIČKE ODREDBE

4.1.1 ZAHTJEV ZA UVRŠTENJE

99. Zahtjev za uvrštenje podnosi Izdavatelj ili osoba koju Izdavatelj ovlasti.

4.1.1.1 Sadržaj Zahtjeva za uvrštenje

100. Uz Zahtjev se prilaže:

1. Ispunjeni obrazac čiji sadržaj propisuje Burza i koji se objavljuje na Internet stranicama Burze;
2. Prospekt ili izjavu da se koristi nekim od prava na iznimku od obveze izrade prospekta;
3. Izjavu da je u cijelosti postupio sukladno postupku propisanom odredbama hrvatskih zakona i drugih propisa i pribavio sve potrebne dozvole, odobrenja i dopuštanje od nadležnih regulatornih tijela;
4. Kopije svih rješenja, odobrenja, dozvola i dopuštenja koje je HANFA izdala vezano uz postupak uvrštenja ili izjavu da takovi dokumenti ne postoje;
5. Ukoliko prilikom uvrštenja nije potrebna izrada Prospekta, potrebno je priložiti dokument (uvjete izdanja, informativni memorandum i sl.) koji sadrži u najmanju ruku slijedeće podatke:
 - a. Karakteristike Instrumenta čije uvrštenje se zahtjeva,
 - b. Opis prava koja su u njima sadržana,
 - c. Količinu,
 - d. Sumarne podatke o vlasništvu,
 - e. Ostale podatke koji po prosudbi podnositelja zahtjeva mogu biti važni za procjenu tržišne vrijednosti predmetnih Instrumenta;
6. Kod izdanja vrijednosnih papira, javnobilježnički zapisnik sa skupštine izdavatelja vrijednosnih papira na kojoj je donesena odluka o izdavanju tih vrijednosnih papira;
7. Kod izdanja vrijednosnih papira čiji je izdavatelj tijelo lokalne uprave ili samouprave, zahtjevu se mora priložiti i odluka Vlade Republike Hrvatske kojom se

daje suglasnost za to izdanje vrijednosnih papira. U slučaju da se radi o izdavateljima iz inozemstva, onda se traži odluka odgovarajućeg tijela matične države izdavatelja;

8. Kod uvrštavanja dionica ZIF-a popis dioničara ili udjelničara u Društvu za upravljanje ZIF-a, s njihovim udjelima.

101. Prilog naveden u točki 5 prethodnog članka potpisuju i za njihovu istinitost jamče svi članovi uprave ili upravnog odbora podnositelja Zahtjeva.

102. Ukoliko Burza zatraži dodatne informacije, Izdavatelj je Burzi takove dodatne informacije dužan dostaviti u obliku, roku i na način koji se od njega zatraži.

103. Zahtjev se mora odnositi na sve već izdane Instrumente istog roda.

4.1.1.2 Urednost Zahtjeva za uvrštenje

104. Zahtjev za uvrštenje smatra se urednim ukoliko je potpisan od strane ovlaštene osobe.

4.1.2 PROSPEKT I DRUGE ISPRAVE

105. Prospekt i druge isprave, kada je njihova izrada obvezna i podliježe davanju odobrenja, dopuštenja i dozvola od strane HANFE moraju prilikom podnošenja Burzi biti popraćeni odgovarajućim dozvolama, odobrenjima ili dopuštenjima.

4.1.3 DISTRIBUCIJA JAVNOSTI (FREE - FLOAT)

106. Prilikom određivanja postotka dionica koje su distribuirane javnosti, dionicama koje su distribuirani javnosti ne smatraju se:

1. Dionice koje su u vlasništvu Izdavatelja (trezorske ili vlastite dionice);
2. Dionice u vlasništvu osoba koje raspolažu s najmanje 5% od broja dionica koje su predmet uvrštenja.

4.1.4 KARAKTERISTIKE INSTRUMENTATA I IZDAVATELJA

107. Instrumenti koji se uvrštavaju na Uređeno tržište i njihovi izdavatelji moraju udovoljavati uvjetima propisanim odredbama hrvatskih zakona i drugih propisa.

4.2 UVJETI ZA UVRŠTENJE U REDOVITO TRŽIŠTE

4.2.1 DIONICE

4.2.1.1 Distribucija javnosti (free - float)

108. Javnosti mora biti distribuirano najmanje 15% dionica na koje se odnosi Zahtjev za uvrštenje.

109. Iznimno, dionice mogu biti uvrštene i ukoliko je distribucija javnosti manja od one utvrđene u prethodnom članku, ukoliko Burza utvrdi da je moguća fair, uredna i djelotvorna trgovina uz dovoljnu pretpostavljenu likvidnost, uzimajući u obzir:

1. broj dionica koje su distribuirane javnosti, i
2. tržišnu kapitalizaciju uvrštenih dionica.

4.2.2 OSTALI INSTRUMENTI

110. Ostali Instrumenti koji se uvrštavaju na redovito tržište ne moraju ispunjavati nikakve dodatne uvjete osim onih koji su propisani hrvatskim zakonima i drugim propisima.

4.3 UVJETI ZA UVRŠTENJE U SLUŽBENO TRŽIŠTE

4.3.1 DIONICE

4.3.1.1 Distribucija javnosti (free-float)

111. Javnosti mora biti distribuirano najmanje 25% dionica na koje se odnosi Zahtjev za uvrštenje.

112. Iznimno, dionice mogu biti uvrštene i ukoliko je distribucija javnosti manja od one utvrđene u prethodnom članku, ukoliko Burza utvrdi da je moguća fair, uredna i djelotvorna trgovina uz dovoljnu pretpostavljenu likvidnost, uzimajući u obzir:

1. broj dionica koje su distribuirane javnosti, i
2. tržišnu kapitalizaciju uvrštenih dionica.

4.3.2 OSTALI INSTRUMENTI

113. Ostali Instrumenti koji se uvrštavaju na službeno tržište ne moraju ispunjavati nikakve dodatne uvjete osim onih koji su propisani hrvatskim zakonima i drugim propisima.

4.4 UVRŠTENJE U PRIME MARKET

4.4.1 DIONICE

114. Dionice (uključujući i dionice ZIF) moraju ispunjavati sve uvjete propisane za uvrštenje u Službeno tržište.

115. Izdavatelj mora prilikom podnošena Zahtjeva priložiti i ugovore sa najmanje dva Specijalista koji će obavljati poslove specijalističke trgovine za dionice koje su predmet uvrštenja. Otkazni rok takovog ugovora (rok predviđen za otkaz ugovora od strane Specijalista) mora iznositi najmanje dva mjeseca.

4.4.2

OSTALI INSTRUMENTI

116. Samo Izdavatelj čije su dionice uvrštene u PM može u PM uvrstiti i druge Instrumente koje je izdao.

5 OBVEZE NAKON UVRŠTENJA

5.1 OPĆENITO

117. Nakon uvrštenja, Izdavatelji uvrštenih Instrumenata imaju obvezu izvješćivanja o materijalnim činjenicama, putem:

1. Periodičnih objava, putem kojih je Izdavatelj dužan objavljivati određene materijalne činjenice u određenim vremenskim razmacima, i
2. Ad Hoc objava, putem kojih je Izdavatelj dužan objavljivati određene materijalne činjenice čim za njih sazna.

118. Podaci čije je objavljivanje javnosti kao obvezno propisano odredbama ZTK objavljuju se javnosti na način i u rokovima sukladno odredbama tog zakona. Što se tiče podataka koje je sukladno odredbama ovih Pravila potrebno objaviti ili učiniti dostupnima javnosti ili o njima izvijestiti javnost ili ih dostaviti javnosti, Izdavatelj ispunjava svoju obvezu ukoliko te podatke objavi putem Internetske stranice Burze na za to predviđen način.

119. Sve činjenice, informacije, dokumente i isprave, koje sadrže podatke koji su precizne naravi i koje se neposredno odnose na izdavatelje ili uvrštene instrumente koje je izdao, a koje bi vjerojatno imale značajan utjecaj na cijene tih instrumenata pri čemu takva vjerojatnost postoji ako bi razumni ulagatelj vjerojatno uzeo u obzir takvu informaciju kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka, a nisu opće poznate, Burza će objaviti putem Interneta bez odlaganja, a najkasnije do početka narednog trgovinskog dana. Kada procjenjuju da li je neku činjenicu potrebno objaviti putem Internetske stranice Burze ili ne, Izdavatelji će se u slučaju dvojbe savjetovati s Burzom.

5.1.1 FINANCIJSKI IZVIJEŠTAJI

120. Sadržaj i strukturu financijskih izvještaja Izdavatelja Instrumenata uvrštenih na uređeno tržište za razdoblja tijekom godine propisuje HANFA svojim aktima.

5.1.1.1 Obveznici dostave financijskih izvještaja

121. Izdavatelji Instrumenata uvrštenih na uređeno tržište dužni su Burzi dostavljati financijske izvještaje kako slijedi:

1. Izdavatelji dionica - godišnji, polugodišnji i tromjesečni;

2. Izdavatelji korporativnih dužničkih vrijednosnih papira - godišnji i polugodišnji;
3. Izdavatelji ostalih Instrumenata - sukladno odredbama ZTK.

5.1.1.2 Obveze glede sadržaja i rokova objave financijskih izvještaja

5.1.1.2.1 Godišnji financijski izvještaj

122. Izdavatelj je obvezan izraditi godišnji izvještaj, objaviti ga javnosti i dostaviti Burzi najkasnije u roku od četiri mjeseca od zadnjeg dana poslovne godine te osigurati da isti bude dostupan javnosti najmanje pet godina od dana objavljivanja.

123. Godišnji izvještaj izdavatelja mora sadržavati:

1. revidirane godišnje financijske izvještaje,
2. izvještaj posloводства,
3. izjavu osoba odgovornih za sastavljanje godišnjeg izvještaja izdavatelja, navodeći njihova imena, prezimena, radno mjesto i dužnosti u izdavatelju, da prema njihovom najboljem saznanju:
 - a. godišnji financijski izvještaji izdavatelja, sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline,
 - b. izvještaj posloводства sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz
 - c. opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

124. Zajedno s godišnjim izvještajem izdavatelja Izdavatelj je obvezan na način i u roku propisanom za izradu, objavu i dostavu godišnjih izvještaja Burzi objaviti javnosti u cijelosti i revizorsko izvješće, potpisano od strane osoba odgovornih za reviziju godišnjih financijskih izvještaja izdavatelja.

125. Na izdavatelja koji je obvezan izrađivati konsolidirane izvještaje, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe prethodna 3 članka.

5.1.1.2.2 Polugodišnji financijski izvještaj

126. Izdavatelj dionica i korporativnih dužničkih vrijednosnih papira obvezan je za prvih šest mjeseci poslovne godine, što je prije moguće, a najkasnije u roku od dva mjeseca od proteka

polugodišta izraditi i objaviti javnosti polugodišnji izvještaj te osigurati da isti bude dostupan javnosti najmanje pet godina od dana objavljivanja.

127. Polugodišnji izvještaj izdavatelja mora sadržavati:

1. skraćeni set polugodišnjih financijskih izvještaja,
2. međuizvještaj posloводства,
3. izjavu osoba odgovornih za sastavljanje polugodišnjeg izvještaja izdavatelja, navodeći njihova imena, prezimena, radno mjesto i dužnosti u izdavatelju, da prema njihovom najboljem saznanju:
 - a. skraćeni set polugodišnjih financijskih izvještaja izdavatelja, sastavljenih uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, daje cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline,
 - b. međuizvještaj posloводства sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz
 - c. opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

128. Ako su polugodišnji financijski izvještaji izdavatelja revidirani, izdavatelj je obavezan na isti način i u istom roku objaviti javnosti i revizorsko izvješće. Ista obveza postoji i u slučaju obavljenog uvida u financijske izvještaje. Ako polugodišnji financijski izvještaji izdavatelja nisu revidirani ili u iste nije obavljen uvid, izdavatelj je obavezan o tome dati izjavu u svom polugodišnjem izvještaju.

129. Na izdavatelja koji je obavezan izrađivati konsolidirane izvještaje, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe prethodna 3 članka.

5.1.1.2.3

Tromjesečni izvještaj

130. Izdavatelj dionica, obavezan je što je prije moguće, a najkasnije u roku od trideset dana od dana protoka tromjesečja, izraditi i objaviti javnosti tromjesečni izvještaj te osigurati da isti bude dostupan javnosti najmanje pet godina od dana objavljivanja.

131. Na tromjesečni izvještaj na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o sadržaju polugodišnjih izvještaja.

132. Na izdavatelja koji je obvezan izrađivati konsolidirane izvještaje, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe prethodna 2 članka.

5.1.2 ZABRANA PRIVILEGIRANJA

133. Prilikom iznošenja ili objavljivanja Povlaštenih informacija, Izdavatelji uvrštenih Instrumenta su dužni postupiti na način kojim ne privilegiraju neke osobe ili segmente javnosti.

134. Sve informacije koje Izdavatelji iznose na sastancima sa analitičarima, predstavnicima institucionalnih ulagatelja i sl. moraju se istovremeno učiniti dostupnima javnosti.

5.1.3 PARALELNO UVRŠTENJE

135. Ukoliko su Instrumenti uvršteni i na nekom uređenom tržištu pa po pravilima tog uređenog tržišta moraju objaviti određene podatke, dužni su te iste podatke objaviti u Republici Hrvatskoj i dostaviti Burzi.

5.1.4 FORMA DOSTAVE INFORMACIJA

136. Sve podatke ili isprave koje je Izdavatelj sukladno ovoj glavi Pravila mora dostaviti Burzi, dužan je dostaviti u elektronskom obliku u formatu i na način koji odredi Burza.

5.1.5 JEZIK

137. Izdavatelji su dužni dostavljati informacije na hrvatskom jeziku. Izdavatelji čiji su Instrumenti uvršteni u Službenu kotaciju i Prime Market dužni su informacije dostavljati na hrvatskom i engleskom jeziku.

5.1.6 POPIS UPUĆENIH OSOBA

138. Izdavatelj je dužan na zahtjev Burze dostaviti popis upućenih osoba.

5.1.7 NAKNADA BURZI

139. Izdavatelj je za vrijeme trajanja uvrštenja dužan plaćati Burzi naknadu za održavanje uvrštenja sukladno cjeniku Burze.

5.1.8 KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

140. Kodeks korporativnog upravljanja primjenjuje se na sve Izdavatelje čije su dionice uvrštene na Uređeno tržište, osim na ZIF.

141. Obveza ispunjavanja upitnika koji predstavlja sastavni dio Kodeksa korporativnog upravljanja primjenjuje se na sve Izdavatelje čije su dionice uvrštene na Uređeno tržište koji su ga dužni dostaviti Burzi najkasnije do dostave godišnjeg izvještaja.

142. Izdavatelji na koje se primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja ispunjavaju svoju obvezu na način da u cijelosti ispunjen godišnji upitnik koji je sastavni dio Kodeksa :

1. objave na svojim Internet stranicama
2. dostave Burzi koja će ga objaviti na svojim Internet stranicama.

5.2 OBVEZE IZDAVATELJA INSTRUMENATA UVRŠTENIH U RT

143. Izdavatelj Instrumenata uvrštenih u Redovito tržište dužan je dostaviti Burzi sve informacije propisane zakonom i drugim propisima, kao i sve promjene podataka koji su navedeni u Prospektu i ranijim objavama.

5.3 OBVEZE IZDAVATELJA INSTRUMENATA UVRŠTENIH U ST

144. Izdavatelji Instrumenata uvrštenih u ST dužni su nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje Instrumenata koji su uvršteni u RT, kao i dodatne uvjete propisane u nastavku.

145. Izdavatelj će izvijestiti Burzu i javnost o:

1. održavanju glavne skupštine najkasnije kada o tome obavještava dioničare,
2. i donošenju odluke o uporabi dobiti odnosno isplati dividende, čim je donesena.

146. Obavijest o održavanju glavne skupštine obvezno sadrži sve podatke koje je Izdavatelj sukladno zakonima i propisima dužan dostaviti dioničarima.

147. Izdavatelj će najkasnije do 9:00 sati prvog radnog dana nakon dana održavanja glavne skupštine dostaviti Burzi sve odluke koje je donijela glavna skupština.

5.3.1 SJEDNICE NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

148. Izdavatelj će izvijestiti Burzu i javnost o održavanju sjednice nadzornog odbora i uprave najkasnije 5 radnih dana prije održavanja sjednice kada ta tijela odlučuju o:

1. financijskim izvještajima (nerevidiranim i/ili revidiranim, nekonsolidiranim i/ili konsolidiranim):
 - a. godišnjim,
 - b. polugodišnjim,
 - c. tromjesečnim za prvi i treći kvartal,
2. isplati dividende;
3. o povećanju temeljnog kapitala;

4. o usvajanju programa otkupa vlastitih dionica;
5. davanju odobrenja za stjecanje i otpuštanje vlastitih dionica;

149. Odluke donesene na takovim sjednicama, kao i dokumente koji se takovim odlukama eventualno usvajaju (financijski izvještaji, odluka o dividendi i sl.) Izdavatelj će dostaviti javnosti najkasnije do 9:00 sati prvog narednog trgovinskog dana.

5.3.2 STJECANJE OD STRANE ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA IZDAVATELJA

150. Izdavatelj je dužan osigurati prijavljivanje Burzi do 9 sati narednog trgovinskog dana svako stjecanje ili otpuštanje svakog Instrumenta Izdavatelja od strane članova uprave i nadzornog odbora ili upravnog odbora Izdavatelja.

151. Članovi uprave Izdavatelja i sa njima usko povezane osobe, osobe koji imaju pristup Povlaštenim informacijama koje se odnose na Izdavatelja (te se nalaze na popisu upućenih osoba u smislu članka 463. ZTK) i Članovi nadzornog ili upravnog odbora Izdavatelja i sa njima usko povezane osobe dužne su se suzdržati od stjecanja i otpuštanja Instrumenta Izdavatelja u razdoblju od:

1. 1 (jednog) mjeseca prije objave polugodišnjeg izvještaja i izvještaja za prvi i treći kvartal koji Izdavatelji objavljuju sukladno odredbama ZTK, i
2. 2 (dva) mjeseca prije objave godišnjeg izvještaja.

Usko povezane osobe u smislu odredaba ovog članka su osobe koje se sa osobama navedenim u prethodnom stavku nalaze u odnosu opisanom u stavku (2) članka 464. ZTK.

5.3.3 STJECANJE OD STRANE IZDAVATELJA

152. Izdavatelj se dužan suzdržati od stjecanja i otpuštanja vlastitih Instrumenta na isti način i u istim razdobljima kao i članovi uprave i nadzornog odbora Izdavatelja osim ukoliko je drugačije izričito predviđeno odredbama zakona i drugih propisa.

153. Ukoliko Izdavatelj stječe Instrumente u sklopu objavljenog Programa stjecanja vlastitih dionica kako je to predviđeno pravilnicima koje donosi HANFA, dužan je taj program objaviti na svojim Internet stranicama i dostaviti Burzi koja će ga objaviti na Internet stranicama Burze.

5.3.4 OSTALE MATERIJALNE ČINJENICE

154. Izdavatelj će bez odlaganja izvijestiti Burzu i javnost o svakoj materijalnoj činjenici (isključivši općepoznate činjenice i događaje), osim ukoliko se koristi pravom na odgodu javnog

objavljivanja, u kojem slučaju takva činjenica ima status Povlaštene informacije.

155. Burza može od Izdavatelja zatražiti da potvrdi ili opovrgne glasine ili vijesti koje se odnose na Izdavatelja, a ne proizlaze iz informacija koje je Izdavatelj ranije dostavio Burzi i javnosti, a utječu ili mogu utjecati na cijenu Instrumenata Izdavatelja.

156. Burza može zatražiti od Izdavatelja da objavi određene podatke ukoliko procjeni da su oni nužni kako bi investicijska javnost bila potpuno i cjelovito informirana.

5.4 OBVEZE IZDAVATELJA INSTRUMENATA UVRŠTENIH U PM

157. Izdavatelji Instrumenata uvrštenih u PM dužni su nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje Instrumenata koji su uvršteni u ST, kao i dodatne uvjete propisane u nastavku.

5.4.1 OBJAVA KALENDARA KORPORATIVNIH AKCIJA

158. Izdavatelji Instrumenata uvrštenih u PM dužni su prije početka poslovne godine dostaviti Burzi i objaviti putem svojih Internet stranica kalendar korporativnih akcija za godinu, koji sadrži:

1. datum objave financijskih izvještaja,
2. datum održavanja glavne skupštine,
3. datum isplate dividende.

i svaku izmjenu tog kalendara čim do nje dođe.

5.4.2 PREDSTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA

159. Prilikom objave godišnjeg izvještaja uprava Izdavatelja Instrumenata uvrštenih u PM dužna je godišnje izvještaje nakon objave javnosti ili istovremeno s objavom javnosti predstaviti na konferencijama sa zainteresiranim financijskim analitičarima i predstavnicima sredstava javnog priopćavanja.

5.4.3 STJECANJE TREZORSKIH (VLASTITIH) DIONICA

160. Izdavatelji Instrumenata uvrštenih u PM dužni su prilikom izrade obavijesti o stjecanja i otpuštanju vlastitih dionica u obavijesti navesti i:

1. svrhu i način stjecanja i otpuštanju te količinu,
2. postotak temeljnog kapitala predstavljen trezorskim dionicama nakon stjecanja, i
3. cijenu stjecanja.

5.4.4 STJECANJE KAPITALNIH UDJELA U DRUGIM DRUŠTVIMA

161. Izdavatelji Instrumenata uvrštenih u PM dužni su prilikom stjecanja kapitalnih udjela u drugim društvima na način da navedena društva postaju predmet konsolidacije navesti cijenu po kojoj stječu takav kapitalni udjel.

162. Ukoliko se u prethodnom članku navedeno stjecanje odvija u više koraka, Izdavatelj je dužan u trenutku kada stečeno društvo postane predmet konsolidacije izvijestiti o svim prethodnim stjecanjima uključujući i cijenu po kojoj su ta stjecanja obavljena.

5.4.5 IZDAVANJE NOVIH DIONICA

163. Prilikom izdavanja novih dionica, Izdavatelj je dužan dioničarima u čiju korist postoji pravo prvenstvenog upisa i kupnje novog izdanja izdati prenosive vrijednosne papire (prava na upis) koji omogućavaju korištenje tim pravom, i omogućiti trgovanje tim vrijednosnim papirima na MTP kojim upravlja Burza u razdoblju od najmanje 10 trgovinskih dana koji prethode prvom danu upisa novog izdanja.

5.5 OBVEZE ZIF I DRUŠTAVA ZA UPRAVLJANJE

164. Obveze propisane za Izdavatelja Instrumenata koje izdaju ZIF dužno je ispuniti društvo za upravljanje investicijskim fondovima koje upravlja tim ZIF.

165. ZIF su dužni nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje u tržištu u koje su uvršteni, kao i dodatne uvjete propisane u nastavku.

5.5.1 POSEBNE OBVEZE

166. Društvo za upravljanje ZIF dužno je redovito dostavljati Burzi;

1. Sastav portfelja: najmanje na dan 31. prosinca, 31. ožujka, 30. lipnja i 30. rujna svake godine (u roku od 7 dana od navedenih datuma), ili na zahtjev Burze;
2. Neto vrijednost imovine po dionici ZIF, datum vrednovanja neto imovine ZIF, i to u rokovima određenim propisima Republike Hrvatske;

6 PRESTANAK UVRŠTENJA

167. Uvrštenje može prestati:

1. Na zahtjev Izdavatelja ili osobe koju Izdavatelj ovlasti,
2. Prestankom postojanja Izdavatelja,
3. Prestankom postojanja Instrumenta,
4. Temeljem odluke ovlaštenih državnih organa,
5. Kada Izdavatelj ili uvršteni Instrument prestanu udovoljavati uvjetima za uvrštenje na odnosno tržište.

168. U slučaju da Izdavatelj ne izvršava obveze vezane uz uvrštenje u određeno tržište, Burza može Instrumente tog izdavatelja:

1. prebaciti u tržište koje postavlja zahtjeve koje Izdavatelj može ili ima namjeru ispunjavati,
2. ukinuti uvrštenje.

169. Ukoliko Izdavatelj zatraži ukidanje uvrštenja, ukidanje uvrštenja provesti će se istekom šest mjeseci od dana kada je Burza donijela odluku o ukidanje uvrštenja na zahtjev Izdavatelja.

170. Zahtjev za prestanak uvrštenja potpisuju osobe koje potpisuju prospekt.

7 MULTILATERALNA TRGOVINSKA PLATFORMA

7.1 PRISTUP

171. Trgovati putem MTP imaju pravo članovi Zagrebačke burze.

7.2 ODLUKE BURZE

172. Sve odluke Burze vezane uz prijam u trgovinu, prestanak prijama i druge okolnosti vezane uz trgovinu na MTP su konačne.

7.3 PRIJAM U TRGOVINU NA MTP

173. Instrumenti mogu biti primljeni u trgovinu na MTP:

1. na Zahtjev:
 - a. Izdavatelja,
 - b. Člana,
2. odlukom Burze.

174. Uz Zahtjev za prijem u trgovinu prilažu se slijedeći prilozi:

1. Važeći Statut ili drugi odgovarajući akt;
2. Financijski izvještaji za prethodnu financijsku godinu (ukoliko postoje);
3. Ukoliko je riječ o dionicama ili o potvrđama o deponiranim dionicama, slijedeći podaci:
 - a. Broj dionica u rodu izdanju;
 - b. Nominalna vrijednost dionice (ukoliko postoji) ili iznos temeljnog kapitala koji otpada na dionice koje se uvrštavaju;
 - c. Tko provodi postupak poravnanja i namire;
 - d. Broj glasova koje nosi jedna dionica;
 - e. Ostale karakteristike (npr. participativnost, kumulativnost, zajamčena dividenda i sl.)
4. Ukoliko je riječ o dužničkim vrijednosnim papirima (obveznice ili potvrde o deponiranim obveznicama, trezorski zapisi, blagajnički zapisi, komercijalni zapisi) slijedeći podaci:
 - a. Puni naziv

- b. Kamatna stopa
 - c. Nominalna vrijednost
 - d. Veličinu izdanja (broj, nominalu)
 - e. Tko provodi postupak poravnanja i namire;
 - f. Vrsta garancije i identitet davatelja garancije (garancija banke, hipotekarna, neka druga), ukoliko postoji;
5. Ukoliko je riječ o drugim Instrumentima, detaljni opis Instrumenta i prava koja su u njemu sadržana, kao i podatke o Izdavatelju;
 6. Ostale podatke koji mogu biti važni za procjenu tržišne vrijednosti predmetnih Instrumenta.
- 175.** Instrumenti koji se primaju u trgovinu na MTP moraju biti:
1. nematerijalizirani;
 2. slobodno prenosivi;
 3. izdani sukladno propisima koji se na njih odnose.
- 176.** Burza će o prijemu Instrumenta u trgovinu na MTP obavijestiti njihovog Izdavatelja.
- 177.** Burza će vijest o prijemu Instrumenta u trgovinu na MTP objaviti najmanje 5 dana prije prvog dana trgovine tim Instrumentom.
- 178.** Nakon prijema u trgovinu dionice na MTP, njima će se početi trgovati u posebnom režimu trgovine.

7.4

OBVEZE POSLIJE PRIJEMA U TRGOVINU

- 179.** Osoba koja je podnijela zahtjev za prijem u trgovinu na MTP dužna je izvršavati i slijedeće obveze:
1. Ukoliko je riječ o dionicama ili o potvrdama o deponiranim dionicama, objaviti slijedeće podatke:
 - a. Poziv za skupštinu društva;
 - b. Godišnji financijski izvještaj;
 - c. Smanjenju ili povećanju temeljnog kapitala;
 - d. Statusnim promjenama Izdavatelja.
 2. Ukoliko je riječ o dužničkim vrijednosnim papirima ili ostalim Instrumentima, objaviti slijedeće podatke:
 - a. Sve promjene, nastale nakon prijema u trgovinu, u svezi prava sadržane u vrijednosnom papiru ili Instrumentu;
 - b. Godišnji financijski izvještaj (ukoliko postoji).

Podatke navedene u točki 1, alinejama c. i d. osoba koja je podnijela zahtjev za prijem u trgovinu na MTP dužna je dostavljati u roku od 3 dana od dana objave upisa tih podataka u sudski registar nadležnog trgovačkog suda (za izdavatelja ih Republike Hrvatske) ili odgovarajućeg tijela (za izdavatelje iz inozemstva).

7.5 TRGOVANJE FINANCIJSKIM INSTRUMENTIMA NA MTP

180. Trgovina na MTP i nadzor nad trgovinom na MTP odvija se na identični način kao što je ovim Pravilima predviđeno za Uređeno tržište.

7.6 NAMIRA TRANSAKCIJA SKLOPLJENIH NA MTP

181. Transakcije sklopljene na MTP namiruju se na identičan način kao i transakcije sklopljene na Uređenom tržištu.

7.7 RIZIK

182. Prilikom investiranja u instrumente koji su primljeni u trgovinu na MTP, valja voditi računa o slijedećem:

1. MTP predstavlja alternativno tržište kojim upravlja Burza. MTP sukladno odredbama ZTK nema isti status kao Uređeno tržište. Instrumenti kojima se trguje na MTP ne moraju odgovarati uvjetima propisanim za Uređeno tržište. Posljedično tome, i nižim zahtjevima koji se postavljaju pred izdavatelje Instrumentata i Instrumente kojima se trguje na MTP, rizik investiranja u takove Instrumente može biti veći od rizika investiranja u Instrumente kolika se trguje na Uređenom tržištu.
2. Niži zahtjevi koji se postavljaju pred izdavatelje ili druge osobe koje su podnijele zahtjev za prijam u trgovinu Instrumentata iz prethodnog stavka u svakom slučaju podrazumijevaju dovoljnu razinu javno dostupnih informacija kako bi se omogućilo trgovanje pod jednakim uvjetima za sve ulagatelje.
3. Izdavatelj instrumentata i osoba koja je podnijela zahtjev za prijam u trgovinu na MTP preuzimaju svu odgovornost vezanu uz naprijed navedeni stavak, imajući u vidu da se na trgovanje na MTP-u primjenjuju odredbe Zakona o tržištu kapitala o zlouporabi tržišta.

7.8 PRESTANAK PRIJAMA U TRGOVINU

183. Prijem u trgovinu može prestati:

1. Na zahtjev osobe koja je zatražila prijam u trgovinu,
2. Prestankom postojanja Izdavatelja,
3. Prestankom postojanja Instrumenta,
4. Ukidanjem prijama zbog dugotrajne neaktivnosti na tržištu;
5. Temeljem odluke ovlaštenih državnih organa.

184. U slučaju opisnom u točki 1 prethodnog članka, prijam u trgovinu prestaje 2 mjeseca nakon odluke Burze o prestanku na zahtjev osobe koja je zatražila prijam u trgovinu.

8 TRGOVINA

8.1 VRSTE TRGOVINE

185. Trgovina može biti:

1. Trgovina unutar knjige Ponuda
2. Trgovina izvan knjige Ponuda

186. Trgovina unutar Knjige Ponuda može biti:

1. Redovita trgovina
2. Trgovina u posebnom režimu

187. Trgovina izvan Knjige Ponuda može biti:

1. Sklapanje Blok-transakcija
2. Javna dražba

188. Dionice koje su uvrštene u Prime tržište i Službeno tržište uvijek se unutar knjige Ponuda trguju u režimu redovite burzovne trgovine.

189. Dionice za koje je određen jedan ili više Specijalista uvijek se unutar knjige Ponuda trguju u režimu redovite burzovne trgovine.

190. U posebnom režimu može se trgovati samo dionicama.

8.2 TRANSAKCIJE EX-DIVIDENDA I EX-KAMATA

191. Obveza je i odgovornost Člana da objasni Klijentu podrobnosti vezane uz stjecanje prava na dividendu ili kamatu prilikom transakcija Instrumentima. Burza neće vršiti nikakve prilagodbe ili korekcije cijene vezane uz transakcije ex-dividenda ili ex-kamata.

192. Burza će izvijestiti Članove o podrobnostima isplate dividende i kamate za Instrumente kojima se trguje na Uređenom tržištu i MTP, ukoliko raspolaže tim podacima.

8.3 VRIJEME TRGOVANJA

193. Redovita trgovina odvija se svakog radnog dana na koji se trguje (trgovinski dan) u razdoblju između 9 i 16 sati ukoliko posebnom odlukom Burze nije za neki određeni dan drugačije određeno. Izuzetno, ukoliko bi se za pojedinu dionicu pokrenuo mehanizam dražbe uravnoteženja nakon 15:50 sati, vrijeme trgovine samo za tu dionicu biti će produženo do završetka dražbe uravnoteženja. Predotvaranje traje od 9:00 do 10:00 sati,

produženo za trajanje varijabilnog završetka koji može trajati najviše 2 minute.

194. Blok transakcije mogu se sklapati u vrijeme od 9:00 do 16:00 sati.

195. Trgovina u posebnom režimu odvija se svakog trgovinskog dana od 11 do 13 sati, produženo za varijabilni završetak koji traje najviše 2 minute.

196. Dan i sat održavanja javne dražbe određuje se oglasom naručitelja.

197. Radne dane na koje se trguje (trgovinske dane) određuje Burza posebnom odlukom.

8.4

TRGOVINSKI SUSTAV

198. Burza koristi trgovinski sustav kojim se omogućuje

1. učinkovitost,
2. ekonomičnost,
3. funkcionalnost, i
4. zaštita ulagatelja.

199. Trgovina na Burzi se odvija putem Trgovinskog sustava. Detaljni nautci za korištenje i tehnički opis Trgovinskog sustava su tehnički dokumenti koje izdaje Burza i nisu dio Pravila.

200. Trgovinski sustav se sastoji od:

1. Računala, komunikacijske opreme i programske podrške (Tehnička oprema) koji se nalaze kod Članova, i
2. Računala, komunikacijske opreme i programske podrške koji se nalaze na Burzi.

201. Komunikacija između komponenti Trgovinskog sustava navedenih u točkama 1. i 2. prethodnog članka odvija se putem mreže za razmjenu podataka:

1. koja ispunjava zahtjeve Burze glede brzine protočnosti podataka, pouzdanosti i drugih tehničkih karakteristika, i
2. kojom upravlja davatelj usluga kojeg odredi Burza.

202. Trgovinski sustav služi za:

1. Sklapanje transakcija unutar knjige Ponuda (redoviti i posebni režim trgovanja),
2. Sklapanje transakcija izvan knjige Ponuda
 - a. blok transakcije,

- b. održavanje Javnih dražbi, i
3. Objavu podataka o transakcijama sklopljenim van Burze (OTC transakcije).

8.4.1 IDENTIFIKACIJA ČLANA

203. Trgovinski sustav stvara jedinstveni identifikacijski kod kojim se identificira:

1. Član (a po potrebi i pojedina ustrojbeno jedinica Člana), i
2. Broker koji obavlja poslove putem Trgovinskog sustava i njegova ovlaštenja.

204. Identifikacijski kod čini sastavni dio paketa podataka kojima se vrši burzovna transakcija i koji se transferiraju u računalski sustav Burze i služi za identifikaciju Člana koji vrši transakciju.

205. Transakcije kojima je identificiran određeni Član smatraju se transakcijama tog Člana i Član ih je dužan namiriti.

8.4.2 ISKLJUČENJE ČLANA IZ TRGOVINE IZ TEHNIČKIH RAZLOGA

206. U slučaju ugrožavanja rada Trgovinskog sustava (kao što je, ali ne ograničavajući se na: preopterećenje sustava, narušavanje sigurnosnih postavki i sl.), uzrokovanog od strane Člana neodgovarajućom uporabom programske podrške (softvera) namijenjene trgovanju ili programske podrške koju Član uvodi zbog potreba poslovanja, Burza može u svrhu zaštite integriteta trgovinskog sustava isključiti Člana iz sustava trgovanja do otklanjanja uzroka za isključenje.

8.5 ODGOVORNOST BURZE

207. Burza ne odgovara za bilo kakvu izravnu ili neizravnu štetu i/ili izmaklu dobit nastalu posljedično korištenju Trgovinskog sustava, bez obzira da li je to posljedica greške u funkcioniranju Trgovinskog sustava ili neispravnog funkcioniranja opreme odnosno zbog drugih razloga (nestanak električne energije, prekid u komunikacijama i sl.).

208. Koristeći trgovinski sustav sudionici pristaju na sve obveze i odgovornosti koje proizlaze iz korištenja tog sustava.

8.6 TRGOVINA UNUTAR KNJIGE PONUDA

8.6.1 REDOVITA TRGOVINA

209. Redovita trgovina na Zagrebačkoj burzi odvija se unutar Knjige Ponuda putem Trgovinskog sustava na način da Članovi unose Ponude u sustav, a te se Ponude, kada je to moguće,

automatski pretvaraju u Transakcije sukladno unaprijed utvrđenom algoritmu.

210. Redovita burzovna trgovina sastoji se od slijedećih faza:

1. Predotvaranje
2. Kontinuirana trgovina (eventualno sa dražbama uravnoteženja)

211. Specijalistička trgovina se odvija samo u fazi kontinuirane trgovine, osim za vrijeme aktivacije mehanizma dražbe uravnoteženja.

212. Održavanje i trajanje pojedinih faza redovite trgovine određuje Burza. Predotvaranje, dražba uravnoteženja, i dražbe u posebnom režimu trgovine imaju varijabilni završetak što znači da trenutak završetka Predotvaranja, Dražbe uravnoteženja, i dražbe u posebnom režimu trgovine određuje samostalno Trgovinski sustav unutar unaprijed određenog razdoblja (2 minute), bez sudjelovanja ili utjecaja djelatnika Burze, koristeći generator slučajnih brojeva.

8.6.1.1

Predotvaranje

213. Svrha predotvaranja je ustanovljavanje što realnije i reprezentativnije (prve) cijene određenog Instrumenta u trgovinskom danu.

214. Tijekom predotvaranja članovi unose Ponude u trgovinski sustav, ali ne dolazi do sklapanja transakcija. Transakcije se sklapaju na kraju postupka predotvaranja po jedinstvenoj cijeni, tzv. cijeni otvaranja. Izračun cijene otvaranja odvija se u tri koraka:

1. određivanje maksimalne količine
2. određivanje minimalnog iznosa preostale količine
3. izračun prosječne cijene

215. Kod koraka određivanja maksimalne količine određuje se cijena ili cijene pri kojima će se zatvoriti maksimalna količina.

216. Prvo se određuju kumulativne količine kupnje i prodaje na svakom nivou cijene. Kumulativna količina na kupnju na nekom nivou cijene je količina na kupnju pri toj cijeni uvećana za zbroj svih količina po višim cijenama. Kumulativna količina na prodaju na nekom nivou cijene je količina na prodaju po toj cijeni uvećana za zbroj svih količina po nižim cijenama. Nakon toga se za svaki nivo cijene određuje najveća količina koja se može zatvoriti po toj cijeni. Najveća količina koja se može zatvoriti je minimum kumulativne količine na kupnju i prodaju pri toj cijeni. Zatim se traži maksimalna veličina najvećih količina koje se daju zatvoriti. Ukoliko postoji samo jedna cijena po kojoj se može zatvoriti maksimalna količina, tada će to biti cijena otvaranja.

Ukoliko postoje dvije ili više cijena po kojima se može zatvoriti maksimalna količina prelazi se na drugi korak.

217. Kod koraka određivanja minimalnog iznosa preostale količine od dvije ili više cijena po kojima se može zatvoriti maksimalna količina traži se ona pri kojoj će preostala količina (količina koje se neće zatvoriti na kraju predotvaranja) biti najmanja. Najmanji iznos preostale količine pri svakom nivou cijene jednak je razlici kumulativne količine na kupnju i prodaju. Nakon toga traži se minimalna vrijednost najmanjih iznosa preostale količine. Ukoliko postoji samo jedna cijena pri kojoj će iznos preostale količine biti najmanji, tada će to biti cijena otvaranja. Ukoliko postoje dvije ili više cijene po kojima se može zatvoriti maksimalna količina uz najmanji iznosi preostale količine prelazi se na treći korak.

218. Kod koraka izračuna prosječne cijene izračunava se prosjek cijena koje su izdvojene u drugom koraku, odnosno onih cijena pri kojima je vrijednost najmanjih iznosa preostale količine minimalna.

8.6.1.2 Kontinuirana trgovina

219. Ponude koje nisu pretvorene u Transakcije tijekom predotvaranja, ostaju u sustavu.

220. Nakon otvaranja nastavlja se kontinuirana trgovina tijekom koje Članovi neprestano mogu davati nove ili povlačiti odnosno mijenjati postojeće Ponude, a Trgovinski sustav neprekidno uspoređuje Ponude te ih kada je to moguće povezuje u Transakcije.

8.6.2 POSEBNI REŽIM TRGOVINE ZA POJEDINE DIONICE

221. U pojedinim slučajevima, Burza može odrediti da se određenim dionicama, osobito manje likvidnima, trguje u posebnom režimu trgovine - isključivo putem postupka analognom postupku predotvaranja.

222. Raspodjelu dionica koje su uvrštene u Redovito tržište i dionica koje su primljene na trgovinu na MTP u redoviti i posebni režim trgovine radi Burza u pravilu svaka tri mjeseca (a u posebnim slučajevima i češće) na osnovu objektivnih kriterija koji uključuju prosječni dnevni promet i prosječni broj transakcija. U izračune se ne uzimaju transakcije sklopljene izvan knjige Ponuda.

223. Lista dionica kojima se trguje u posebno režimu trgovine objavit će se na Internet stranicama Burze.

8.6.3 PONUDE U TRGOVINI UNUTAR KNJIGE PONUDA

224. Ponude mogu biti Ponude na kupnju i Ponude na prodaju.

8.6.3.1 Vrste Ponuda

225. Ponuda može biti:

1. Redovita (Limit order)
2. Ispuni odmah sve ili obriši (Fill or Kill – FoK)
3. Ispuni odmah koliko je moguće i obriši (Fill and Kill – FaK)
4. Tržišna (Market order)
5. Tržišna FoK
6. Tržišna FaK

226. Karakteristike Ponuda su slijedeće:

1. **Redovita** Ponuda se ispunjava po cijeni navedenoj u ponudi ili boljoj, a ukoliko je po količini djelomično ispunjena, Ponuda s preostalom količinom ostaje u trgovinskom sustavu.
2. **FoK** Ponuda se ispunjava odmah po cijeni navedenoj u Ponudi ili boljoj u cjelokupnoj količini ukoliko je to moguće, a ukoliko nije moguće, cijela Ponuda se briše.
3. **FaK** Ponuda se ispunjava odmah po cijeni navedenoj ili boljoj u količini koja je odmah moguća, a neispunjena količina se briše.
4. **Tržišna** Ponuda se ispunjava po cijeni koja nije specificirana u Ponudi spajajući se sa suprotnim Ponudama koje već postoje u Trgovinskom sustavu dok se ne ispunji cjelokupna količina navedena u ponudi ili u sustavu više nema suprotnih Ponuda s kojom bi se mogao spojiti, u kojem slučaju se preostala količina briše.
5. **Tržišna FoK** Ponuda se ili odmah ispunji u cjelokupnoj količini bez obzira na cijenu ili se briše.
6. **Tržišna FaK** Ponuda se ponaša kao Tržišna Ponuda.

8.6.3.2 Vremensko ograničenje Ponude

227. Ponude mogu glede vremenskog ograničenja važenja slijedeće:

1. *Dnevna* (ukoliko ne bude ispunjena, briše se kraju trgovinskog dana).
2. *Do datuma* (ukoliko se ne ispunji, vrijedi do određenog datuma, a zatim se briše).
3. *Do opoziva* (ukoliko se ne ispunji, vrijedi dok ju davatelj ne opozove).

228. Ponuda važi od trenutka kada ju Član transferira u Trgovinski sustav do trenutka kada:

1. bude u cijelosti pretvorena u Transakciju, ili
2. ju davatelj izmijeni ili povuče, ili
3. ju izbriše Burza, ili
4. ju izbriše Trgovinski sustav zbog proteka roka na koji je dana.

229. Neovisno o odredbama prethodna dva članka, najdulje vrijeme trajanja Ponude u Trgovinskom sustavu iznosi 1.500 dana od dana unošenja Ponude u Trgovinski sustav, neovisno o tome da li je Ponuda u tom periodu mijenjana i/ili djelomično realizirana. Nakon isteka trajanja Ponude, Trgovinski sustav automatski briše Ponudu iz Knjige Ponuda.

8.6.3.2.1 Stvaranje obaveze davanjem Ponude

230. Član koji da Ponudu za kupnju ili prodaju određene količine određenih Instrumenta preuzima obavezu da tu količinu kupi ili proda po cijeni navedenoj u Ponudi ili za njega povoljnijoj u slučaju da Ponuda bude pretvorena u Transakciju.

231. Karakteristike pojedinih tipova Ponuda i njihova međusobna interakcija u opisana je algoritmom koji Ponude pretvara u Transakcije.

232. Burza će odlučiti koji tip Ponude je moguće koristiti na pojedinim tržištima. U svakom tržištu se formiraju Knjige Ponuda za pojedine Instrumente, a u svakoj Knjizi Ponuda mogu se nalaziti sve ili samo neke vrste Ponuda, sukladno odluci Burze.

8.6.3.3 Transparentnost ponude

233. Svaka Ponuda mora sadržavati količinu i cijenu Instrumenta na koje se odnosi (s izuzetkom tržišne Ponude koji nema specificiranu cijenu). Svi Članovi koji trguju mogu te podatke vidjeti u knjizi Ponuda.

8.6.3.4 Način izražavanja cijene u ponudi

234. Cijena se izražava:

1. za dužničke vrijednosne papire i Prava - u postotku od nominalne vrijednosti,
2. za dionice - u dopuštenim valutama,
3. za ostale Instrumente - sukladno prirodi tih instrumenata.

8.6.3.4.1 **Maksimalna promjena cijene u Ponudi**

235. Zbog smanjivanja mogućnosti nenamjerne greške pri unosu Ponuda u Trgovinski sustav, a u svrhu zaštite integriteta tržišta i sudionika tržišta, Burza će onemogućiti unos Ponuda sa cijenom koja znatno odstupaju od tržišnih cijena kojima se trguje u određenom vremenskom razdoblju.

8.6.3.4.2 **Stečena (obračunata) kamata**

236. Cijene Instrumenata koji nose kamatu izražavaju se "čisto" odnosno bez stečene kamate. Osim transakcijom utvrđene cijene, prodavatelju pripada i stečena kamata za razdoblje do dana plaćanja.

8.6.3.5 **Sastavni dijelovi ponude**

237. Dijelovi Ponude koju broker unosi su slijedeći:

1. broj Instrumenata
2. jedinična cijena Instrumenata,
3. vrsta Ponude
4. tip Ponude (kupnja/prodaja)
5. u slučaju trgovine za vlastiti račun, naznaku da je riječ o vlastitoj Ponudi Člana (osim kada Ponudu daje Specijalist u funkciji obavljanja specijalističke trgovine),
6. u slučaju trgovine za Klijenta, Ponuda obavezno sadrži i broj računa klijenta ili skrbnika kod institucionalnog sustava namire
7. ukoliko je Ponuda dana u svrhu kupnje ili prodaje Instrumenata za potrebe klijenata kojima Član pruža usluge upravljanja portfeljem, oznaku P.
8. u slučaju skupne Ponude oznaku S.

238. U slučaju pogrešno unesenog broja računa Klijenta ili skrbnika, Burza će na zahtjev Člana izmijeniti broj tog računa u bazi podataka koja sadrži podatke o Transakcijama. Član je dužan uz zahtjev dostaviti i presliku naloga Klijenta sukladno kojem je unesena Ponuda koja je pretvorena u Transakciju. Član je dužan podnijeti zahtjev za izmjenu pogrešno unesenog broja računa klijenta ili skrbnika najkasnije 5 minuta po završetku trgovine.

239. Burza može za pojedine Instrumente i/ili pojedina tržišta ili tržišne segmente propisati minimalnu veličinu paketa kojom se trguje.

8.6.3.6 **Brisanje Ponuda**

240. Burza može brisati ponude iz sustava slijedećim slučajevima:

1. Prilikom obustave trgovine;
2. Prilikom suspenzije Člana ili prestanka članstva;
3. Po ovlaštenju Člana ukoliko uslijed nestanka električne energije, prekida telekomunikacijskih veza ili drugog opravdanog razloga dođe do prekida u komunikacijama između Člana i Burze koje Članu onemogućuju pristup Trgovinskom sustavu;
4. Po nalogu ovlaštenih državnih tijela;
5. U slučaju provedbe podjele ili spajanja Instrumenata;
6. Sukladno posebnoj odluci uprave Burze donesenoj u postupku nadzora trgovine.

241. O brisanju Ponude iz sustava Burza će odmah po brisanju izvijestiti Člana čija je Ponuda izbrisana.

8.6.3.7 **Povlačenje ili mijenjanje Ponude**

242. Davatelj Ponude može povući ili mijenjati postojeću Ponudu u dijelu u kojem nije izvršena. Ponude se mogu povući ili mijenjati u svim fazama trgovine.

243. Ponuda na kojoj je smanjena količina zadržava istu vremensku oznaku, a kod svih drugih promjena, Ponudi se dodjeljuje nova vremenska oznaka koja je istovjetna sa vremenom promjene Ponude.

8.6.4 **FUNKCIONIRANJE MEHANIZMA DRAŽBE URAVNOTEŽENJA S VARIJABILNIM ZAVRŠETKOM**

244. Mehanizam dražbe uravnoteženja se koristi samo u trgovini dionicama.

245. Burza za svaku dionicu određuje dnevne limite promjene cijene čiji prelazak pokreće mehanizam dražbe uravnoteženja na osnovi likvidnosti i /ili tržišta na koje je dionica uvrštena.

246. Dražba uravnoteženja funkcionira sukladno algoritmu koji ima iste karakteristike kao predotvaranje.

8.6.4.1 **Dražba uravnoteženja tijekom predotvaranja**

247. U predotvaranju, referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene je prosječna cijena ponderirana količinom od prethodnog trgovinskog dana.

248. Ukoliko teoretska cijena otvaranja u trenutku otvaranja premašuje dozvoljeni dnevni limit promjene cijene za tu dionicu, predotvaranje se produljuje za slijedećih najviše 10 minuta (8

minuta, produženo za trajanje varijabilnog završetka koji može trajati najviše 2 minute).

8.6.4.2 Dražba uravnoteženja tijekom kontinuirane trgovine

249. U kontinuiranoj trgovini, referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene je cijena otvaranja.

250. Ukoliko se u Trgovinski sustav unese Ponuda koji bi rezultirala jednom ili više Transakcija koje bi premašile dozvoljeni dnevni limit promjene cijene za tu dionicu, ne dolazi do sklapanje te/tih Transakcija, već se automatski pokreće mehanizam dražbe uravnoteženja koji traje 8 minuta uz varijabilni završetak u trajanju od najviše 2 minute. Po isteku tog roka, nastavlja se dalje s kontinuiranom trgovinom, a kao nova referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene postavlja se cijena postignuta u okviru dražbe uravnoteženja.

251. Ako se dražba uravnoteženja pokreće između 15:50 i 15:52 sati, početak varijabilnog završetka će u svakom slučaju biti u 16:00 sati. Ukoliko se dražba uravnoteženja pokreće nakon 15:52, trgovina tom dionicom produžuje se za vrijeme trajanja dražbe uravnoteženja.

8.6.4.3 Očitovanje Izdavatelja

252. Odluku o traženju očitovanje Izdavatelja o materijalnim činjenicama zbog aktivacije mehanizma dražbe uravnoteženja i/ili prelaska limita cijene donosi odjel Nadzora. U slučaju da se u jednom trgovinskom danu dražba uravnoteženja pokrene više od dva puta uzastopno zbog promjene cijene dionice u istom smjeru, odjel Nadzora će svakako zatražiti očitovanje od Izdavatelja i po potrebi pokrenuti druge postupke vezane uz nadzor Izdavatelja, trgovine i Članova.

8.6.5 TRANSAKCIJE U TRGOVINI UNUTAR KNJIGE PONUDA

253. Transakcija nastaje kada Trgovinski sustav sukladno algoritmu koji određuje način i redoslijed spajanja Ponuda spoji jednu ili više Ponuda za prodaju sa jednom ili više Ponuda za kupnju istog Instrumenta. Nastankom transakcije, Ponude čijim spajanjem je nastala Transakcija postaju u cijelosti ili djelomično konzumirane.

254. Sastavnim dijelom pravnog posla koji je zaključen sklapanjem Transakcije smatraju se i odgovarajuće odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze koje se odnose na trgovinu Instrumentima.

255. Članu je zabranjeno unijeti u Trgovinski sustav Ponudu ili ponude kojima je, pojedinačno ili zajednički, cilj zlouporabiti tržište, ukoliko to znao ili morao znati.

8.6.5.1 Stvaranje obaveze

256. Kada je sklopljena Transakcija obje su strane dužne izvršiti svoje obaveze u skladu sa uvjetima (predmet, količina, cijena i rok namire) pod kojima je posao zaključen.

8.6.5.2 Predmet transakcije

257. Predmet Transakcije su Instrumenti na koje se odnose obje ponude, u količini navedenoj u Ponudi koja je u cijelosti konzumirana.

8.6.5.3 Cijena

258. Ugovorena cijena Instrumenata koji su predmet Transakcije je cijena određena sukladno algoritmu koji za sklapanje Transakcija temeljem unesenih Ponuda koristi Trgovinski sustav u pojedinoj fazi trgovine.

8.6.5.4 Vrijeme sklapanja transakcije

259. Za trenutak sklapanja Transakcije mjerodavno je vrijeme koje uz zabilježbu o transakciji zabilježi trgovinski sustav.

8.6.5.5 Redoslijed pretvaranja Ponuda u Transakcije

260. Pri unosu Ponuda u sustav svakoj se ponudi dodijeli vremenska oznaka (datum, sat, minuta, sekunda) koja je jednaka vremenu unosa. Redoslijed Ponuda određuje na način da pri izvršavanju Ponuda na kupnju prednost imaju Ponude s višom cijenom, odnosno kod izvršavanju Ponuda na prodaju, Ponude s nižom cijenom. Ako je u okviru iste cijene više Ponuda, redoslijed se određuje na način na prednost imaju Ponude s ranijom vremenskom oznakom.

261. Ponude s posebnim uvjetom izvršenja (FoK, FaK, Tržišna FoK) izvršit će se ukoliko su ispunjeni svi uvjeti izvršenja prema cijeni i vremenskoj oznaci, a ukoliko posebni uvjeti nisu ispunjeni Ponuda se neće izvršiti.

8.6.5.6 Naknada

262. Po sklopljenim transakcijama, Član je dužan Burzi platiti naknadu sukladno cjeniku usluga Burze.

263. Visina i način obračuna naknade određuje se cjenikom Burze.

8.6.5.7 Konačnost transakcija

264. Sve obavljene transakcije su konačne, bez nužnosti naknadne potvrde obje strane uključene u transakciju.

265. Transakcije je moguće poništiti samo u slučajevima predviđenim odredbama ovih Pravila, ZTK i drugih propisa i Pravilnika koje donosi HANFA

8.7 TRGOVINA IZVAN KNJIGE PONUDA

8.7.1 BLOK TRANSAKCIJE

266. Blok transakcije sklapaju se izmjenom poruka putem Trgovinskog sustava.

267. Blok transakcije mogu se zaključiti po cijenama koje su izvan dnevnih limita trgovanja.

268. Minimalna veličina blok transakcije za dionice ovisi o prosječnom dnevnom prometu dionice

269. Minimalna veličina blok transakcije za obveznice iznosi 3 milijuna kn.

8.7.2 JAVNE DRAŽBE

270. Dražba je postupak u kojem ponuditelj pod unaprijed određenim uvjetima daje ponudu za sklapanje ugovora kojim stječe, daje ili prenosi vlasništvo ili neko drugo pravo nad predmetom ili predmetima dražbe, a sudionici dražbe se sukladno pravilima dražbe međusobno natječu za prihvaćanje te ponude.

271. Dražbe se odvijaju putem Trgovinskog sustava.

272. Sudionici dražbe mogu biti sve osobe koje sukladno propisima Republike Hrvatske ili posebnim pravilima nisu izričito isključeni.

273. Sudionike dražbe zastupaju Članovi ili Burza.

274. Predmet dražbe mogu biti financijski instrumenti i vlasnički udjeli u trgovačkim društvima.

275. Za svaku dražbu određuje se broj predmeta dražbe koji predstavlja paket. Paket je temeljna jedinica dražbovanja.

276. Svaki paket može činiti jedan ili više identičnih Instrumenata istog izdavatelja ili vlasničkih udjela u istom trgovačkom društvu.

277. Parametrima dražbe određuje se

1. predmet dražbe,
2. količina predmeta dražbe,
3. početna cijena,
4. tip dražbe (s varijabilnim ili fiksnim završetkom),
5. korak promjene cijene i

6. druge veličine ili podatke bitne za tijek dražbe.

278. Parametre dražbe određuje i za njihovu točnost odgovara prodavatelj.

279. Parametri dražbe su sastavni dio oglasa kojim se najavljuje dražba. Oglas se objavljuje u najmanje jednim dnevnim novinama koje su dostupne na cjelokupnom području Republike Hrvatske najmanje 7 dana prije dana održavanja dražbe.

280. U razdoblje unosa Ponuda na kupnju zastupnik kupca unosi ponude uz slijedeće parametre:

1. Izlaganje Ponuda na kupnju koja mora biti "ispuni odmah sve ili obriši" ("fill or kill" ili "FoK");
2. Izmjena cijene na više - isključivo za iznos dražbovnog koraka;
3. Količina koja se izlaže mora biti ona koja je definirana oglasom;
4. Najmanja početna cijena Ponuda na kupnju je iznos koji odgovara veličini dražbovnog koraka;
5. Ukoliko je početna cijena viša od dražbovnog koraka, ona mora biti višekratnik dražbovnog koraka.

281. Ukoliko je početna cijena viša od dražbovnog koraka, Član koji zastupa potencijalnog kupca kao Ponudu u postupku dražbovanja mora unijeti u sustav najmanje početnu cijenu ili početnu cijenu uvećanu za iznos dražbovnog koraka ili njegov višekratnik.

282. Ukoliko Član unese cijenu nižu od početne, dužan je tu Ponudu izmijeniti sukladno odredbama prethodnog članka.

283. Ukoliko u postupku dražbe budu unesene samo Ponude koje su suprotne odredbama prethodnog članka, dražba je nevaljana, a Članovi koji su unijeli takove Ponude i time uzrokovali da dražba postane nevaljana time čine osobito tešku povredu Pravila Burze.

284. Tijekom nadmetanja zastupnici kupca mogu unositi Ponude za kupnju i to:

1. *Za dražbu s fiksnim završetkom:* u vremenu od 11 do 12 sati.
2. *Za dražbu s varijabilnim završetkom:* u vremenu od 11 sati do završetka dražbe, pri čemu trenutak završetka dražbe određuje samostalno trgovinski sustav u vremenskom razdoblju između 12 i 12:15 sati, bez sudjelovanja ili utjecaja djelatnika burze, koristeći generator slučajnih brojeva.

285. Ponudu na prodaju unosi Burza, a Ponuda mora biti "tržišna Ponuda" ("market order") i "FoK".

286. Izlaganje Ponude na prodaju od strane Burze moguće je tek nakon proteka vremena unosa Ponuda za kupnju. Burza će najkasnije do 13 sati:

1. unijeti Ponudu za prodaju (ukoliko je tijekom dražbe bilo valjanih Ponuda), ili
2. proglasiti dražbu nevaljanom sukladno ukoliko su tijekom dražbe unesene samo nevaljane Ponude, ili
3. proglasiti dražbu neuspješnom (ukoliko uopće nije bilo Ponuda).

287. Najbolju Ponudu odabire računalni sustav Burze na način da se Ponuda na prodaju zatvori sa najpovoljnijom ponudom na kupnju.

288. Nakon što je dražba zatvorena, rezultati dražbe biti će dostupni svim članovima Burze putem trgovinskog sustava i objavljeni na Internet stranicama Burze.

289. Burza može zatražiti od Članova koji zastupaju sudionike u javnoj dražbi da, za ispunjenje obveza po pravnim poslovima sklopljenim na dražbama, kod Burze polože osiguranje koji odredi Burza u dogovoru s prodavateljem.

290. Burza i njeni djelatnici ne odgovaraju sudionicima dražbe za izravnu ili neizravnu štetu i/ili izmaklu dobit koja je posljedica nemogućnosti sudjelovanja u dražbi zbog poteškoća u komunikacijama i drugih razloga na koje Burza nije mogla utjecati.

8.8

TRANSAKCIJE IZVAN BURZE (OTC TRANSAKCIJE)

291. Transakcije sklopljene od strane Člana izvan Burze mogu se prijaviti Burzi u svrhu objave javnosti putem Trgovinskog sustava.

292. Član sklapa ugovor s Burzom o objavi transakcija sklopljenih izvan Burze i obvezuje se da će sve transakcije objavljivati putem Trgovinskog sustava Burze.

293. Transakcije sklopljene izvan Burze od strane investicijskog društva koje nije Član Burze prijavljuju se Burzi u svrhu objave javnosti.

294. Investicijsko društvo koje prijavljuje Transakciju izvan Burze odgovora za točnost podataka o prijavljenoj Transakciji.

8.9 PORAVNANJE I NAMIRA

295. Prilikom poravnanja i namire po transakcijama sklopljenim na Uređenom tržištu i MTP, Članovi su dužni primjenjivati propise i pravila Institucionalnog sustava namire putem kojeg se odvija postupak poravnanja i namire.

8.10 SPECIJALISTIČKA TRGOVINA

296. Poslovi Specijalista obavljaju se za dionice.

8.10.1 PODJELA DIONICA

297. Za potrebe razvrstavanja u svrhu obavljanja poslova Specijalista, dionice se dijele na razrede ovisno o likvidnosti.

298. Raspodjela dionica u razrede vrši se svaka tri mjeseca, na osnovi podataka o trgovini u prethodna tri mjeseca.

299. Tabelu raspodjele dionica Burza objavljuje putem Interneta 7 dana prije početka primjene novog raspreda.

8.10.1.1 Likvidnost

300. Likvidnost pojedine dionice određuje se temeljem:

1. Prosječnog dnevnog prometa tom dionicom, i
2. Prosječne dubine knjige Ponuda,

301. Ukoliko dionica zadovoljava uvjet dubine knjige Ponuda, a ne zadovoljava uvjet prosječnog prometa, raspoređuje se u niži razred u odnosu na onaj u kojem bi bila na osnovi dubine knjige Ponuda.

302. Dnevne vrijednosti dubine knjige Ponuda izračunavaju se svaki trgovinski dan.

303. Ponude Specijalista ne uzimaju se u obzir prilikom izračuna dubine knjige Ponuda.

304. Brojčane kriterije za raspored dionica u razrede određuje, imajući u vidu tržišne i druge uvjete, uprava Burze.

8.10.1.2 Dubina knjige Ponuda

305. Dubina knjige Ponuda (DKP) je pokazatelj likvidnosti koji mjeri promjenu cijene vrijednosnog papira prilikom unosa tržišne Ponude na prodaju i na kupnju u vrijednosti koju određuje, imajući u vidu tržišne i druge uvjete, uprava Burze.

306. DKP se izražava u baznim bodovima (100 baznih bodova = 1%), a izračunava se prema formuli:

$$DKP = 10.000 * \left(\frac{P' - M}{M} + \frac{M - K'}{M} \right)$$

pri čemu je:

- $M = (K+P)/2$
- M = teoretska cijena;
- P = najbolja Ponuda na prodaju;
- K = najbolja Ponuda na kupnju;
- P' = najbolja Ponuda na prodaju nakon unosa tržišne Ponude na kupnju u iznosu koji odredi uprava Burze;
- K' = najbolja Ponuda na kupnju nakon unosa tržišne Ponude na prodaju u iznosu koji odredi uprava Burze.

8.10.1.3 Dnevni promet

307. Za potrebe izračuna likvidnosti pojedine dionice u obzir se uzimaju dnevni prometi u kunama, bez blok-transakcija i transakcija koje su se odvile van Burze.

8.10.2 UVJETI ZA STJECANJE STATUSA SPECIJALISTA

308. Specijalist za pojedinu dionicu može biti svaki Član koji ispunjava uvjete propisane ovom uputom, Pravilima burze, propisima koje donosi HANF-a i zakonom, i s Burzom sklopi posebni ugovor o obavljanju poslova Specijalista.

8.10.3 SPECIJALISTIČKA PONUDA

309. Specijalist je dužan glede dionice za koju je imenovan specijalistom svakog trgovinskog dana izložiti istovremenu Ponudu za kupnju i prodaju, pri čemu se takova Ponuda smatra valjanom ukoliko:

1. je razlika između prodajne i kupovne cijene (*spread*) jednaka ili manja od propisanog maksimuma,
2. se Ponudu za kupnju i Ponudu za prodaju svakom trenutku odnose na količinu vrijednosnih papira koja je jednaka ili veća od propisanog minimuma, i
3. su Ponuda za kupnju i prodaju istovremeni.

310. Specijalistička Ponuda je valjana samo ukoliko su ispunjena sva tri prethodno navedena uvjeta.

311. Pod istovremenošću Ponuda za kupnju i prodaju kod specijalističke Ponude smatra se razdoblje u kojem su i Ponuda za kupnju i Ponuda za prodaju koje udovoljavaju uvjetima iz točaka 1 i 2 stavka 1 ovog članka obje aktivne u Trgovinskom sustavu Burze.

8.10.3.1 Minimalno vrijeme

312. Član je dužan valjanu specijalističku Ponudu svakog trgovinskog dana držati izloženu najmanje 60% vremena u kojem se odvija kontinuirana trgovina, osim u narednom članku.

313. Prilikom računanja vremena u kojem je izložen Ponuda Specijalista ne računa se:

1. vrijeme u koje je trgovina određenom dionicom zaustavljena, bez obzira na to da li je riječ o zaustavljanju zbog tehničkih ili nekih drugih razloga,
2. vrijeme u kojem se odvija predotvaranje, zatvaranje i dražba uravnoteženja, i
3. vrijeme u kojem Specijalist ne može obavljati trgovinu zbog tehničkih razloga na koje ne može utjecati, od trenutka prijave nemogućnosti trgovine Burzi do otklanjanja uzroka zbog kojih nije mogao trgovati.

8.10.3.2 Prestanak dnevnih obveza Specijalista

314. Obveza Specijalista za određeni trgovinski dan glede određene dionice prestaje istekom minimalnog vremena izloženosti kako je ova određena prethodnim člankom.

315. Prilikom određivanja vremena u kojem je Specijalist izložio specijalističku Ponudu ne računa se vrijeme u kojem je izložena Ponuda ukoliko je:

1. razlika između kupovne i prodajne cijene veća od propisane maksimalne razlike, i/ili
2. količina na strani kupnje i/ili prodaje manja od minimalne propisane.

316. Prilikom određivanja vremena u kojem je Specijalist izložio specijalističku Ponudu računa se samo vrijeme u kojem su valjane specijalističke Ponude na kupnju i prodaju istovremene.

8.10.3.3 Privremeno oslobađanje Specijalista od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti

317. Specijalist može podnijeti Burzi zahtjev za oslobađanjem od obveza uz obrazloženje (npr. ukoliko zbog prirodne katastrofe i sličnih okolnosti realno nije moguće procijeniti vrijednost dionice, ukoliko je nastupila obveza davanja ponude za preuzimanje ili je pokrenut postupak preuzimanja i sl.).

318. Ukoliko je zahtjev podnesen do 14 sati, Burza mora prijedlog razmotriti i objaviti da li ga prihvaća do 16 sati. Ukoliko je zahtjev podnesen nakon 14 sati, Burza mora prijedlog razmotriti objaviti da li ga prihvaća do 10 sati narednog trgovinskog dana.

319. Burza može Specijalista posljedično podnesenom zahtjevu za oslobođenje od obveza osloboditi ispunjavanja obveza na rok od najviše 30 dana koji je moguće u opravdanim slučajevima produžiti.

320. Burza će bez odlaganja obavijestiti javnost putem trgovinskog sustava i Interneta o:

1. podnošenju zahtjeva za oslobođenje od ispunjavanja obveza od strane određenog Specijalista, i
2. usvajanju odnosno neusvajanju zahtjeva za oslobođenje od ispunjavanja obveza od strane određenog Specijalista.

8.10.4

RAZLIKA IZMEĐU KUPOVNE I PRODAJNE CIJENE (*SPREAD*)

321. Maksimalna razlika između kupovne i prodajne cijene (*spread*) jest razlika između istovremenih specijalističkih Ponuda za kupnju i prodaju jednog Specijalista.

322. Maksimalnu razliku između kupovne i prodajne cijene (*spread*) specijalističke Ponude određuje, imajući u vidu tržišne i druge uvjete, uprava Burze.

323. Maksimalni *spread* se izražava u apsolutnom iznosu u kunama.

324. Maksimalni *spread* u apsolutnom iznosu Burza računa jednom mjesečno za svaku dionicu koja ima Specijalista, i to tako se maksimalni *spread* izražen u postotku za svaki razred pomnoži s prosječnom cijenom zadnjeg dana proteklog mjeseca, sukladno slijedećoj formuli:

$$S(i) = \text{Limit}(i) * P(i)$$

pri čemu je:

- i = oznaka dionice
- $S(i)$ = *spread* dionice i izražen u kn
- $\text{Limit}(i)$ = maksimalni *spread* izražen u % razreda u kojem se nalazi dionica " i "
- $P(i)$ = prosječna cijena dionice i zadnjeg dana prethodnog mjeseca

325. Veličina *spreda* izraženog u apsolutnom iznosu izražava se u kunama (bez lipa) i zaokružuje se uvijek na više.

8.10.5

KOLIČINA

326. Minimalnu količinu na strani kupnje i na strani prodaje za specijalističku Ponudu (minimalni iznos Ponude) određuje, imajući u vidu tržišne i druge uvjete, uprava Burze.

327. Minimalna količina dionica koje Specijalist mora izložiti na strani kupnje i na strani prodaje izražavati će se u komadima. Burza će jednom mjesečno izračunati broj komada koji odgovara minimalnom iznosu Ponude, po slijedećoj formuli:

$$Q(i) = \text{Limit}(i)/P(i)$$

pri čemu je:

- i = oznaka dionice
- $Q(i)$ = minimalna količina dionice " i " izražena u komadima
- $Limit(i)$ = minimalni iznos Ponude izražen u kunama za razred u kojem se nalazi dionica " i "
- $P(i)$ = prosječna cijena dionice " i " zadnjeg dana prethodnog mjeseca

328. Zaokruživanje minimalnog broja komada pojedinih dionica u specijalističkoj Ponudi na cijeli broj vrši se po slijedećem pravilu: Minimalna količina $Q(i)$ iz prethodnog koraka zaokružuje se na prvi veći višekratnik broja 10. Iznimka je u slučaju da $25 * P(i) > Limit(i)$ kada se zaokružuje na prvi veći višekratnik broja 2.

329. Burza će jednom mjesečno tako izračunati iznos minimalnog broja komada pojedinih dionica u specijalističkoj ponudi te ga dostaviti specijalistima i objaviti na svojim Internet stranicama.

8.10.6

NOVO UVRŠTENE DIONICE

330. Glede novo uvrštenih dionica, za koje nije moguće izračunati parametre likvidnosti pomoću kojih se one svrstavaju u neki od razreda, Specijalist je dužan ispunjavati uvjete glede Ponude kao da je riječ o dionici čija likvidnost odgovara prosječnoj likvidnosti dionica u tom tržišnom segmentu.

331. Nakon mjesec dana, te će se dionice temeljem podataka o trgovini razvrstati u neki od razreda i obveze Specijalista će se uskladiti sa tim razvrstavanjem.

8.10.7

NADZOR NAD ISPUNJAVANJEM OBVEZA

332. Burza prati ispunjavanje obveza svakog pojedinog Specijalista.

333. Burza nadgleda ispunjavanje obveza Specijalista dnevno i mjesečno.

334. U jednom mjesecu Specijalist ne smije imati:

1. više od 2 trgovinska dana (ali ne uzastopna) u kojima nije ispunio svoje dnevne obveze;
2. istaknute valjane specijalističke Ponude manje od 60% ukupnog trajanja trgovine u tom mjesecu.

335. Ukoliko Specijalist prekrši obveze opisane u prethodnom stavku ovog članka:

1. gubi status Specijalista i ne može ga ponovo zatražiti narednih 6 mjeseci, i

2. dužan je platiti razliku do pune provizije za promet koji je ostvario kao Specijalist u prethodnih 20 trgovinskih dana.

336. Za neispunjavanje obveza Burza može Specijalistu uz naprijed navedene izreći i neku od sankcija predviđenih Pravilima.

337. Članu koji je prvi puta imenovan Specijalistom se tijekom prvih mjesec dana obavljanja poslova Specijalista, za vrijeme uhodavanja, tolerira izlaganje specijalističke Ponude 45% vremena trajanja trgovine u svakom danu i mjesecu.

8.10.8 OBJAVLJIVANJE PODATAKA

338. Burza će na svojim Internet stranicama svakih mjesec dana objaviti statistike vezane uz rad i ispunjavanje obveza pojedinih Specijalista.

8.10.9 IMENOVANJE IZVANREDNOG SPECIJALISTA

339. U slučaju da Specijalist izgubi svoj status na izvanredan način (stečaj, zabrana obavljanja djelatnosti, ukidanje statusa od strane Burze zbog upornog neispunjavanja obveza i sl.), Burza može u svrhu zaštite povjerenja u tržište za dionicu glede koje je on obavljao poslove specijalističke trgovine imenovati izvanrednog Specijalista na rok koji ne može biti duži od 2 mjeseca i dati mu za to razdoblje veće povlastice nego što je to propisano ovim Pravilima.

9 **TRANSPARENTNOST TRGOVINE**

340. Transparentnost trgovine na tržištima kojima upravlja Burza predstavlja bitnu pretpostavku za postojanje fair, transparentnog i pravičnog tržišta.

341. U svrhu postizanja transparentnosti trgovine, Burza će objavljivati podatke o:

1. sklopljenim transakcijama i
2. Ponudama koje su transferirane u Trgovinski sustav ali nisu rezultirale transakcijama (dubini tržišta).

342. Objavljivanje podataka iz prethodnog članka Burza će vršiti putem

1. Javnih medija
2. Interneta
3. Kompanija koje se bave distribucijom podataka o burzovnoj trgovini
4. Članova

na način kojim se u najvećoj mogućoj mjeri investicijskoj javnosti i svima zainteresiranima omogućuje dostupnost tih podataka pod razumnim komercijalnim uvjetima.

10 SUKOB INTERESA

343. Sudionici tržišta kapitala:

1. Burza
2. Dioničari Burze
3. Članovi Burze
4. Izdavatelji
5. Članovi tijela i organa i zaposlenici osoba navedenih u točkama 1 - 3
6. Osobe koje imaju utjecaja na osobe navedenih u točkama 1 - 3 (npr. kao dioničari, imatelji udjela ili na neki drugi način)

dužni su u slučaju sukoba svojih interesa sa interesima drugih sudionika ili održavanja fair, pravičnog i transparentnog tržišta postupati na način kojim se u prvom redu štite interesi tržišta.

10.1 ODBOR ZA UTVRĐIVANJE SUKOBA INTERESA

344. Ukoliko postoji sumnja na postojanje sukoba interesa zbog kojeg neka od osoba navedenih u točkama 1 - 6 prethodnog članka ne bi postupala na način opisan u prethodnom članku, Burza će pokrenuti postupak pred Odborom za utvrđivanje sukoba interesa koji će utvrditi da li sukob interesa postoji i, ukoliko postoji, preporučiti Burzi kako da se izbjegnu moguće negativne posljedice tog sukoba.

10.1.1 NADLEŽNOST

345. Odbor ima savjetodavnu funkciju. Odbor:

1. daje preporuke ili mišljenja upravi Burze u pogledu mjera i postupaka za sprječavanje i/ili rješavanje sukoba interesa, koji bi se mogli nepovoljno odraziti na:
 - a. poslovanje uređenog tržišta,
 - b. osobe koje sudjeluju u trgovanju na uređenom tržištu,
 - c. uredno izvršavanje obveza Burze.
2. na zahtjev Burze daje mišljenja o konkretnim slučajevima mogućeg sukoba interesa.

10.1.2**SASTAV**

346. Odbor se sastoji od 5 (pet) članova od kojih je 1 (jedan) predstavnik burze, 2 (dva) predstavnika članova burze (od kojih barem jedan član mora istovremeno biti i dioničar Burze ukoliko je to moguće), 1 (jedan) predstavnik investitora i 1 (jedan) predstavnik izdavatelja iz Službenog tržišta ili Prime market-a.

347. Članove odbora imenuje uprava Burze na razdoblje od godine dana. Članovima odbora mandat počinje teći od dana donošenja odluke o imenovanju uz uvjet da imenovana osoba prihvati članstvo u odboru.

10.1.3**POSLOVNIK**

348. Postupak imenovanja članova odbora i druga pitanja vezana uz rad uredit će se Poslovnikom o radu Odbora. Odluke, zaključci, mišljenja i preporuke Odbora objavljuju se na Internet stranicama Burze.

349. Poslovnik o radu Odbora donosi Burza.

11 NADZOR

350. Burza provodi nadzor nad

1. Trgovinom na tržištima kojima upravlja
2. Članovima
3. Izdavateljima

kada je riječ o obvezama koje te osobe moraju izvršavati u vezi s pitanjima koja su regulirana ovim Pravilima.

11.1 NADZOR NAD TRGOVINOM

351. Nadzor trgovanja obavlja se na svim tržištima, MTP-u i nad svim vrstama financijskih instrumenata.

352. Nadzor trgovanja provodi se na način da:

1. prati i analizira unošenje Ponuda i sklapanje transakcija putem Trgovinskog sustava u svim tržištima i sa svim financijskih instrumenata uvrštenim na Burzu;
2. prati i analizira druge podatke i informacije (objave u medijima javnog priopćavanja, uključujući i putem Interneta i sl.) koje mogu biti od značaja za nastanak transakcija i uvjete pod kojima se one sklapaju;
3. obustavlja trgovanje kada je očigledno da se trgovanje više ne može provoditi pod jednakim uvjetima ili nije osnovano na opravdanim informacijama – svi investitori moraju imati jednak pristup informacijama o financijskim instrumentima kojima se trguje;
4. prati i analizira zahtjeve za poništenjem transakcija;
5. provodi aktivnosti za sprečavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta u skladu sa pravilima i postupcima propisanim u ovim Pravilima i odredbama ZTK.

353. Nadzor trgovanja odvija se uz pomoć programskih alata koji omogućuju upite na bazu te sustavno prikupljanje i procjenu podataka o trgovanju i podataka u svezi trgovanja te olakšava potrebne istražne postupke.

11.1.1 PRAVILA I POSTUPCI ZA OTKRIVANJE I SPRJEČAVANJE ZLOPORABE TRŽIŠTA

354. S namjerom provjere da li se trgovanje na burzi odvija na pošten i uređen način te uočavanja mogućih postupaka koja bi značila zlouporabu tržišta, Burza provodi mjere i postupke usmjerene na:

1. sprječavanje zloporabe tržišta
2. otkrivanje zloporabe tržišta

355. Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se na Članove Burze, prilikom kontrole njihovog postupanja prilikom:

1. upravljanja s nalogima za trgovanje
2. sklapanja transakcije koje Članovi sklapaju na Burzi putem trgovinskog sustava za svoj račun ili za račun svojih klijenata.

11.1.2

MJERE I POSTUPCI ZA SPRJEČAVANJE ZLOPORABE

356. Postupci za sprječavanje zloporabe tržištem su osobito:

1. sustavno prikupljanje i procjenu podataka o trgovanju i podataka;
2. edukacija sudionika tržišta kapitala o zloporabi tržišta;
3. provođenje mjera u slučajevima asimetrije cijene i/ili informacija na Burzi.

11.1.2.1

Segment za promatranje

357. Burza može svrstati dionice izdavatelja i druge financijske instrumente u poseban segment promatranja kako bi investicijskoj javnosti skrenula pažnju na potrebu pojačanog praćenja okolnosti važnih za trgovinu tim financijskim instrumentom.

358. Subjekt promatranja može biti financijski instrument odnosno Izdavatelj koji je trenutno u određenim posebnim okolnostima koji uvjetuju objavu prema investitorima.

359. Period promatranja uvrštenih financijskih instrumenata može biti vremenski određen. Razlog razvrstavanja financijskih instrumenata u poseban segment su različite situacije vezane uz Izdavatelja.

360. Popis Instrumenata odnosno Izdavatelja koji se nalaze u segmentu za promatranje biti će uz navođenje razloga objavljen na Internet stranicama Burze.

361. Izdavatelj ili Instrument može biti razvrstan u segment promatranja:

1. ukoliko Izdavatelj opetovano ne izvršava ili sa zakašnjenjem izvršava obveze propisane odredbama ovih Pravila o obvezama Izdavatelja,
2. ukoliko je Izdavatelj u procesu ponude za preuzimanje, ili je ponuditelj otkrio svoju namjeru objavljivanja ponude za preuzimanje Izdavatelja;
3. ukoliko je Izdavatelj u postupku podjele ili spajanja;

4. ukoliko na tržištu postoje neprovjerene glasine koje mogu značajnije utjecati na cijenu Instrumenta;
5. ukoliko se očekuje donošenje značajnih odluka uprave, nadzornog ili upravnog odbora ili glavne skupštine;
6. ukoliko postoje bilo koje druge okolnosti koje dovode do značajne nesigurnosti glede određivanja vrijednosti Instrumenta.

11.1.3

MJERE I POSTUPCI ZA OTKRIVANJE ZLOPORABE

362. Mjere i postupci za otkrivanje zloporabe tržišta su osobito:

1. praćenje trendova i otkrivanje bitnih odstupanja u kretanju cijene ili prometa pojedinih financijskih instrumenata;
2. praćenje trendova i otkrivanje bitnih odstupanja u učestalosti izlaganja Ponude, njihove prisutnosti u Knjizi Ponuda i njihove realizacije u zaključenim transakcijama;
3. praćenje i analiza kreiranja cijene u okviru pojedinih faza trgovanja s pojedinim financijskim instrumentima;
4. praćenje provođenja postupka poništenja zaključenih transakcija;
5. praćenje povezanosti između objava izdavatelja financijskih instrumenata sa kretanjem prometa i cijena prije ili nakon javne objave;
6. praćenje povezanosti između objava tržišnih analiza Članova ili sa njima povezanih osoba sa njihovom trgovinom pojedinim Instrumentima i kretanjem prometa i cijena prije ili nakon javne objave tih analiza;
7. provođenje nadzora kod Člana Burze.

11.1.4

NAČELA PROCJENE PRI UTVRĐIVANJU SUMNJE NA ZLOPORABU TRŽIŠTA

363. Pri procjeni da li je aktivnost Člana Burze ili drugog subjekta takovog karaktera da izaziva opravdanu sumnju na zloporabu tržišta, Burza, osim okolnosti navedenih u odredbama ZTK i Pravilnika koje donosi HANFA uzima u obzir osobito:

1. da li aktivnost ima utjecaj na likvidnost i učinkovitost tržišta;
2. da li aktivnost omogućava svim tržišnim sudionicima pravodobnu i odgovarajuću reakciju na nove tržišne uvjete, ostvarene s takvom aktivnošću;

3. da li svojom aktivnošću predstavlja rizik za integritet tržišta;
4. strukturne karakteristike tržišta, vrstu financijskog instrumenta, karakteristike sudionika na tom tržištu;
5. važne promjene tržišne okoline, uključujući, ali ne ograničavajući se na pravila trgovanja;
6. mišljenja i preporuke HANFA-e, koje se odnose na otkrivanje i sprječavanje zlorabe tržišta.

11.1.5 POSTUPAK U SLUČAJU IDENTIFIKACIJE NEUOBIČAJENIH PONUDA, TRANSAKCIJA ILI AKTIVNOSTI ČLANA KOJE UKAZUJU NA MOGUĆNOST ZLOUPORABE TRŽIŠTA

364. U slučaju identifikacije neuobičajenih Ponuda, transakcija ili aktivnosti koje ukazuju na mogućnost zlorabe tržišta (Iznimni događaj), nadzornik trgovine će, ovisno o slučaju:

1. Zatražiti očitovanja Izdavatelja ukoliko je potrebno;
2. Zatražiti očitovanje Člana ukoliko je to potrebno;
3. Zatražiti dostavu potrebne trgovinske dokumentacije od strane Člana;
4. Izvršiti analizu povijesnih podataka vezanih uz Ponude i transakcije;
5. Dostaviti HANFI prikupljenu dokumentaciju i opis okolnosti koje predstavljaju Iznimni događaj.

11.1.6 MJERE KOJE PROVODI BURZA

365. Radi očuvanja integriteta tržišta, zaštite ulagatelja te odvijanja pravičnih i urednih tržišnih aktivnosti, Burza ima, u okviru vršenja nadzora, pravo, ukoliko je Ponuda dana ili je transakcija sklopljena na način da proizvodi učinak protivan propisima Republike Hrvatske ili pravilima Burze:

1. narediti Članu Burze da povuče danu ponudu,
2. izbrisati danu ponudu,
3. poništiti sklopljenu transakciju na Burzi;
4. izvršiti uvid u isprave i dokumente Člana koji su po ocjeni Burze potrebni radi vršenja nadzora;
5. izreći Članu neku od mjera predviđenih Pravilima;

11.1.6.1 Poništenje transakcije

366. Burza može poništiti transakciju kako bi zaštitila:

1. javni interes
2. ulagatelje

3. pravično i uredno odvijanje tržišnih aktivnosti

367. Burza ima pravo poništiti transakciju:

1. koja može dovesti do iskrivljene slike tržišta obzirom na cijenu i količinu Instrumenta;
2. koja je posljedica očigledne pogreške pri unosu parametara ponude u Trgovinski sustav.

368. Burza će poništiti transakcije na pisani zahtjev ovlaštenih tijela.

369. Transakciju može poništiti samo Burza ili osobe ovlaštene zakonom.

370. Ne može se poništiti transakciju koja je nastala:

1. kao rezultat postupka predotvaranja u kojem se određuje cijena otvaranja (prva cijena pojedinog financijskog instrumenta tog trgovinskog dana);
2. kao rezultat postupka dražbe uravnoteženja (cijena na kraju dražbe uravnoteženja).

371. Poništavanje Transakcije ne ukida obveze koje iz Transakcije proizlaze prema Burzi.

372. U slučaju poništenja Transakcije Burza će bez odlaganja o tome obavijestiti stranke u Transakciji, HANFU i javnost na Internet stranicama Burze.

373. Burza će poništiti Transakciju u roku od 15 minuta od saznanja za postojanje mogućih razloga za poništenje, ali najkasnije 15 minuta nakon zatvaranja trgovine.

11.1.6.1.1 Pogrešan unos parametara Ponude

374. Pod okolnostima koje procjeni nužnim kako bi održala pravično i uredno odvijanje tržišnih aktivnosti te zaštitu ulagatelja i javni interes, Burza može poništiti bilo koju Transakciju, pod pretpostavkom da su jedan ili više elemenata Transakcije (npr. kao što su cijena ili količina Instrumenta ili oznaka Instrumenta) očigledno pogrešni.

375. Burza će poništiti Transakciju čim se uoče okolnosti zbog kojih je Transakciju potrebno poništiti, i o tome bez odlaganja obavijestiti strane u Transakciji.

376. Burza neće poništiti Transakcije koje su posljedica pogrešnog unosa cijene u Ponudi ukoliko ta Ponuda rezultira Transakcijom koja se nalazi u trenutnom rasponu cijene u kojem se normalno trguje, te nema karakteristike opisane u narednom članku.

377. Smatra se da je Transakciju potrebno poništiti ukoliko ona uzrokuje značajniju i nelogičnu promjenu u ukupnom prikazu trgovinske aktivnosti, a osobito:

1. ukoliko značajnije odstupa od pretežite tržišne cijene prije trenutka Transakcije;
2. ukoliko je takova promjena nagla i izvanredne prirode i njome se pomiče najviša ili najniža (dnevna) cijena.

378. Burza će prilikom procjene okolnosti iz prethodnog članka uzeti u obzir:

1. trenutne tržišne okolnosti;
2. aktivnost trgovine;
3. volatilnost, i
4. veličinu transakcije.

379. Ukoliko jedna od strana u Transakciji uzrokuje poništenje Transakcije svojim neodgovornim ili nemarnim djelovanjem, to predstavlja povredu ovih Pravila.

380. Strana koja uoči da je Transakcija sklopljena posljedično pogrešno unesenoj Ponudi dužna je u roku od 10 minuta nakon sklapanja transakcije (ali najkasnije 5 minuta nakon zatvaranja faze kontinuirane trgovine) uputiti obavijest o toj činjenici.

381. Čim primi obavijest od Člana ili sama uoči nepravilnost, Burza će putem Trgovinskog sustava uputiti obavijest da je određena Transakcija u postupku provjere, što znači da je moguće njeno poništenje.

382. Burza će obavijest o poništenju Transakcije odaslati putem trgovinskog sustava i objaviti putem Internet stranicama Burze.

383. Burza će osobito paziti da poništenje Transakcija ne utječe na sliku tržišta koja je stvorena temeljem već objavljenih podataka o trgovini. Transakcija kojom je definirana zadnja cijene određenog dana može se revidirati samo izuzetno.

11.2

NADZOR NAD ČLANOVIMA

384. Nadzor Članova Burze je praćenje da li ispunjavaju svoje obveze određene Pravilima, odnosi se prije svega na praćenje i otkrivanje kršenja slijedećih odredbi Pravila:

1. pravila trgovanja,
2. pravila za sprečavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta iz ovog poglavlja ovih Pravila.
3. ispunjavanje uvjeta za članstvo

385. Zaposlenici Burze koje Burza ovlasti u pisanom obliku imaju pravo nadzora Člana uvidom u sve poslovne knjige i

evidencije koje Član vodi u vezi sa svojim poslovanjem. Članovi su osobama ovlaštenima od strane Burze dužni omogućiti pristup u svoje poslovne prostore, pristup poslovnim knjigama, evidencijama i drugim ispravama i dokumentima koji su potrebni za obavljanje nadzora.

386. Nadzor iz prethodnog stavka ovog članka nije potrebno najaviti.

387. Osobe ovlaštene za nadzor poslovanja Člana ovlaštene su bez posebne dodatne punomoći zatražiti i dobiti potrebne podatke ili objašnjenja izravno od revizora Člana.

388. Svi podaci koje u obavljanju nadzora u skladu sa odredbama ovog članka prikupe osobe koje vrše kontrolu, osim podataka koji se odnose na dokazane i od strane Burze potvrđene nepravilnosti, jesu povjerljivi podaci koje Burza neće odavati trećim osobama. Ova odredba se ne odnosi se na davanje obavijesti HANFI i drugim nadležnim državnim organima.

11.3 NADZOR NAD IZDAVATELJIMA

389. Burza nadzire usklađenost postupanja Izdavatelja sa odredbama ovih Pravila Burze, a osobito:

1. Dostava fin. izvještaja u rokovima propisanim ZTK-om i Pravilima;
2. Dostava poziva i odluka skupštine u rokovima propisanim ZTK-om i Pravilima
3. Dostava i/ili objava ostalih podataka čija je dostava i/ili objava propisana odredbama ZTK i ovim Pravilima.

11.3.1 PRIVREMENA OBUSTAVA (SUSPENZIJA) TRGOVINE ODREĐENIM INSTRUMENTOM

390. Burza će suspendirati (obustaviti) trgovinu pojedinim Instrumentom ukoliko:

1. Ukoliko je to posljedica odluke nadležnog državnog tijela;
2. Ukoliko je to potrebno zbog provođenja određene promjene u vezi s Instrumentom koju provodi Institucionalni sustav poravnanja i namire;
3. Ukoliko se Izdavatelj ne pridržava Pravila u dijelu koji se odnosi na njegove obveze nakon uvrštenja.

12 ODBOR ZA DISCIPLINSKE MJERE

391. Burza će imenovati članove Odbora za disciplinske mjere s liste prijedloga koje dostavljaju Članovi i Izdavatelji.

392. Kada, posljedično provedenom postupku nadzora, Burza izriče određene sankcije Izdavatelju ili Članu, uprava Burze će zatražiti mišljenje Odbora o konkretnom slučaju, osim ukoliko je Odbor već dao mišljenje u identičnom slučaju.

12.1 NADLEŽNOST

393. Odbor je tijelo koje:

1. izrađuje savjete, preporuke i mišljenja vezana uz konkretne slučajeve izricanja mjera koje Burza izriče Izdavateljima i Članovima,
2. može inicirati pokretanje postupka nadzora, i
3. preporučuje unapređenje postupka nadzora koji provodi Burza i sustava mjera za zaštitu tržišta koje izriče Burza.

394. Savjete, preporuke i mišljenja koja na zahtjev Burze izrađuje Odbor, Odbor je dužan izraditi u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, a ukoliko Odbor to ne učini, Burza će postupiti bez obzira na nepostojanje zatraženog mišljenja, savjeta ili preporuke.

395. Član Odbora koji se iz nekog razloga nalazi u sukobu interesa prilikom obavljanja neke od aktivnosti iz nadležnosti odbora biti će na vlastitu inicijativu ili na inicijativu nekog člana Odbora ili Burze izuzet od sudjelovanja u radu Odbora kada odbor djeluje u stvari u kojoj takav sukob interesa postoji. O takovom izuzeću odlučuje Odbor, a član o čijem izuzeću se odlučuje pri tome nema prava glasa.

12.2 SASTAV

396. Članovi odbora su ugledni stručnjaci iz područja ekonomske, pravne i financijske struke. Najmanje 4 člana Odbora trebaju posjedovati specijalistička znanja iz područja tržišta kapitala.

397. Odbor ima 7 članova. Članove odbora imenuje Uprava Burze na rok od 2 godine, tako da je:

1. jedan član iz redova arbitara sa liste Stalnog izbranog sudišta koje djeluje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori;
2. jedan član profesor na Ekonomskom fakultetu;

3. jedan član profesor na Pravnom fakultetu
4. jedan član kojeg predloži Udruženje za poslovanje i posredovanje na financijskim tržištima pri Hrvatskoj gospodarskoj komori
5. jedan član kojeg predloži Udruženje društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava;
6. jedan član kojeg predloži Udruženje društava za upravljanje investicijskim fondovima;
7. jedan član uprave Burze.

12.3 ODLUČIVANJE

398. Odbor može donositi odluke ukoliko su na sjednici prisutna najmanje pet članova.

12.4 OSTALA PITANJA

399. Ostala pitanja vezana za rad Odbora utvrđuju se Poslovníkom o radu koji donosi Burza.

13 MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

400. Uprava Burze može Izdavatelju u slučaju kršenja odredaba Pravila izreći kao mjeru:

1. Nejavnu opomenu
2. Javnu opomenu
3. Novčanu kaznu
4. Ukidanje uvrštenja

401. Uprava Burze može Članu izreći slijedeće mjere:

1. Nejavnu opomenu
2. Javnu opomenu
3. Novčanu kaznu
4. mjeru isključenja iz članstva koja može biti:
 - a. privremena (suspenzija)
 - b. trajna

402. Novčana kazna, suspenzija u unaprijed utvrđenom trajanju i isključenje iz članstva mogu se izreći uvjetno na rok od najviše dvije godine. U takovom slučaju, izvršenje izrečene mjere može se uvjetovati ponovnim kršenjem odredaba Pravila od strane Člana u navedenom roku.

13.1 OPOMENA

13.1.1 NEJAVNA OPOMENA

403. Nejavna opomena se izriče u slučaju lakših kršenja odredaba Pravila.

13.1.2 JAVNA OPOMENA

404. Javna opomena izriče se Članu ili Izdavatelju ukoliko Burza ocijeni da nejavna opomena ne bi u dovoljnoj mjeri utjecala na ponašanje Člana ili Izdavatelja kojem se izriče.

405. Kao samostalna mjera, javna opomena može biti izrečena Članu samo prvi put.

406. Druga i svaka iduća javna opomena izriče se Članu kumulativno sa novčanom kaznom.

13.1.3 NOVČANA KAZNA

407. Novčana kazna može se izreći za teže ili ponovljeno kršenje odredaba Pravila, a obavezno uz drugu nejavnu ili javnu opomenu.

408. Visina novčane kazne određuje se prema slijedećim kriterijima:

1. do 150.000 kuna, kada se novčana kazna izriče uz opomenu;
2. do 300.000 kuna, kada se novčana kazna izriče kao samostalna mjera za tešku povredu odredaba Pravila ili uz mjeru suspenzije;
3. do 600.000 kuna, kada se izriče zbog osobito teške povrede odredaba Pravila.

409. Prilikom određivanja visine novčane kazne, Burza će prilikom procjene utjecaja kazne na buduće ponašanje Člana odnosno Izdavatelja voditi računa o veličini i financijskoj snazi Člana odnosno Izdavatelja.

13.2 ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA

13.2.1 SUSPENZIJA ČLANA

410. Mjera suspenzije Člana (ukidanje prava sklapanja transakcije putem Burze na određeni rok) izriče se:

1. zbog teže povrede Pravila (kao kazna);
2. u slučaju nelikvidnosti i očigledne opasnosti od nesposobnosti za namiru po obavljenim transakcijama (kao mjera predostrožnosti)
3. u slučaju kada Član privremeno ne ispunjava uvjete za članstvo.

411. Mjera suspenzije može biti izrečena:

1. u unaprijed određenom trajanju - najviše do tri mjeseca, ili
2. do otklanjanja postojanja razloga za suspenziju. Na takav način suspenzija se može izreći samo uz novčanu kaznu.

412. Kada se izriče kazna suspenzije Člana u odluci je potrebno navesti koliko ona traje te ukoliko prestaje po nastupu određenih okolnosti, postupak kojim će se utvrditi da li su navedene okolnosti nastupile.

413. Ukoliko je Član suspendiran do otklanjanja nepravilnosti u poslovanju ili djelovanju Člana zbog kojih je izrečena mjera suspenzije, a okolnosti predviđene za prestanak suspenzije ne

nastupe niti nakon proteka roka od 6 mjeseci od dana izricanja mjere, Burza će obvezatno izreći dodatnu novčanu kaznu, a ukoliko niti nakon proteka dodatnog roka od tri mjeseca ne dođe do nastupa okolnosti predviđenih za prestanak suspenzije, to predstavlja osobito tešku povredu Pravila i Burza će takvom Članu izreći mjeru isključenja iz članstva.

414. Za vrijeme trajanja suspenzije Član se dužan pridržavati svih akata Burze i uredno ispunjavati sve obveze prema nalogodavcima (Klijentima), drugim Članovima Burze i Burzi koje iz njih proizlaze.

13.2.2

TRAJNO ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA

415. Kazna isključenja iz članstva izriče se:

1. u slučajevima osobito teških kršenja odredaba Pravila, ili
2. u slučaju opetovanog kršenja odredaba Pravila, kada Burza ocijeni da se ostale mjere nisu pokazale dovoljnima da Člana odvrate od daljnjeg kršenja tih odredaba.

13.3

ODREĐIVANJE VRSTE I VISINE MJERE KOJA SE IZRIČE

416. Prilikom određivanja vrste mjere koju će izreći Članu/Izdavatelju koji je prekršio odredbe Pravila, kao i prilikom određivanja iznosa novčane kazne ili trajanja suspenzije, Burza će uzeti u obzir sve okolnosti vezane uz kršenje odredaba Pravila, kao i eventualna ranija kršenja odredaba akata Burze od strane Člana/Izdavatelja.

417. Tijekom postupka koji prethodi izricanju mjere, Burza će omogućiti Članu/Izdavatelju da u pismenom obliku iznese svoje viđenje okolnosti u kojima je došlo do eventualnog kršenja odredaba Pravila.

418. Tijekom postupka koji prethodi izricanju mjere, uprava Burze ili osoba ili osobe koje Burza ovlasti u pisanom obliku može:

1. Saslušati pojedine osobe koje po ocjeni Burze mogu pružiti informacije važne za procjenu okolnosti vezanih uz eventualno kršenje odredaba Pravila;
2. Obaviti kontrolu (nadzor) kod Člana u skladu sa odredbama Pravila.

419. Osobe ovlaštene za zastupanje Člana, članovi uprave Člana i zaposlenici Člana dužni su se odazvati na poziv za saslušanje i odgovoriti na sva pitanja te predati sve isprave i dokumente koje od njih zatraži Burza u svezi s predmetom

saslušanja, a suprotno postupanje predstavlja uvijek tešku povredu odredaba Pravila.

420. Povreda pravila Burze može biti laka, teška i osobito teška.

421. Prilikom odlučivanja o težini povrede Pravila, Burza će osobito uzeti u obzir:

1. Nastalu materijalnu štetu;
2. Štetu po ugled:
 - a. Burze,
 - b. Članova burze,
 - c. Investitora,
3. Štetu nastalu za percepciju povjerenja u tržište u javnosti;
4. Učestalost kršenja pravila;
5. Ostale okolnosti koje mogu biti od utjecaja na procjenu težine povrede.

14 PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

14.1 TUMAČENJE ODREDBA PRAVILA

422. Autentično tumačenje odredaba ovih Pravila na pismeni zahtjev ili vlastitu inicijativu daje Burza u pisanom obliku. Naslovi pojedinih dijelova ovih Pravila služe isključivo za lakše snalaženje u tekstu. Upute za provedbu ovih Pravila donosi Burza.

423. Prije davanja tumačenja, Burza može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna objašnjenja. Član koji je zatražio tumačenje dužan je putem predstavnika ovlaštenog za zastupanje pružiti spomenuta dodatna objašnjenja. Predstavnik Člana dužan je dodatna objašnjenja dati usmeno, u prostorijama Burze ili na drugom mjestu koje odredi Burza, ili pismeno.

14.2 PRESTANAK ČLANSTVA

424. Član kojem članstvo prestane zadržava člansko mjesto.

14.3 INSTRUMENTI I NOVI SUSTAV TRŽIŠTA

425. Instrumenti kojima se trgovalo na Usporednom tržištu i Tržištu Prava uključuju se u trgovinu na MTP kojim upravlja Burza.

426. Instrumenti koji su sukladno odredbama stavaka (5) i (6) članka 592. ZTK uključeni u Uređeno tržište smatraju se uvrštenima u Službeno ili Redovito tržište bez potrebe za dodatnim plaćanjem naknade za uvrštenje.

427. Izdavatelji Instrumenata koji su sukladno odredbi stavka (6) članka 592. ZTK uvršteni na Redovito tržište dužni su u do 30. rujna 2009. sklopiti sa Burzom odgovarajući ugovor o uvrštenju.

14.4 TRGOVINA

428. Poglavlje 8. (osim dijela 8.10) ovih Pravila početi će se primjenjivati kada Burza u suradnji sa dobavljačem trgovinskog sustava uspostavi tehničke pretpostavke za implementaciju poglavlja 8.

14.5 STUPANJE NA SNAGU

429. Ova Pravila stupaju na snagu i primjenjuju se od 20. srpnja 2009. (uzevši u obzir odredbe prethodnog članka). Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju se primjenjivati Pravila

Zagrebačke burze koja su na snazi u trenutku odobrenja ovih Pravila (Stara Pravila), osim pitanja reguliranih u Poglavlju 8. (s izuzetkom dijela 8.10) ovih Pravila, na koja se do početka primjene primjenjuju odgovarajuće odredbe Starih pravila do nastupa okolnosti opisanih u prethodnom članku.